

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

**Bakıda şagirdlərə
əxlaqsız
təkliflər
edən
"manyak"
tutuldu**
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 27 sentyabr 2018-ci il Cümə axşamı № 202 (7091) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**İşləyən və işsizlər üçün icbari tibbi
sığorta haqqı dəqiqləşdi**

Sığorta paketinə
1806 növ tibbi
xidmət daxildir

yazısı səh.4-də

**Paşinyan yenə sərəmsəmlədi
və savaşı qaçılmaz etdi**

yazısı səh.9-də

**Trampın sosializm
düşmənçiliyinin pərdəarxası**

yazısı səh.6-də

**Həlli tapılmayan dollar
kreditləri problemi**

yazısı səh.7-də

**Ekspert tıxac problemini
kəskinləşdirən qərardan danışdı**

yazısı səh.10-də

**Suriya ermənilərinin Laçına
köçürülməsi davam edir - yeni fakt**

yazısı səh.11-də

**Müxalifət partiyalarının müzakirə
mövzusu qalmayıbmı...**

yazısı səh.2-də

**Türkmənlər qətlə
təhlükəsi ilə üz-üzə**

yazısı səh.12-də

Qarabağ mitinqinə icazə verildi

yazısı səh.2-də

**Azərbaycan pambıqdan
milyardlar qazana bilər**

yazısı səh.15-də

**Azərbaycana daxil olan maşınların
ölkədə qalma müddəti ilə bağlı yenilik**

yazısı səh.12-də

**Azərbaycanlı Rusiyada polis
bölməsinin tualetinin
pəncərəsindən qaçdı**

yazısı səh.14-də

AZƏRBAYCAN MÜHARİBƏ VƏ MÜDAFİƏ STRATEGİYASINI GÜCLƏNDİRİR - BAKIDA MÜHÜM ANLAŞMA

Paytaxtda Beynəlxalq Müdafiə Sərgisinin keçirilməsində əsas hədəf; Fransa ilə də hərbi sahədə razılaşma - Azərbaycan hərbi gəmilər istehsal edəcək; Qarabağ məsələsində Ermənistanın güvəndiyi Parislə hərbi əməkdaşlıq daha da genişləne bilər...

yazısı səh.8-də

"Kentavr" ləqəbli Orduxan Teymurxan necə Rusiya agentü oldu - sensasion məlumatlar

Avropadakı "söyüş makinası" QRU-nun himayəsi altındadır və rus hərbi kəşfiyyatçıları tərəfindən yönəldilir; Orduxan və qardaşları birinci Qarabağ savaşı zamanı hərbi əməliyyatlarda, o cümlədən doğma yurdu Cəbrayılın müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlərdə niyə iştirak etməyiblər...

yazısı səh. 3 və 4-də

Eldar Namazov:
"Paşinyan bütün
dünyanı inandırdı ki,
Azərbaycanın güc
tətbiq etməkdən
başqa yolu qalmır"

yazısı səh.5-də

Fikrət Yusifov:
"Neftin qiymətinin
artması milli
valyutanın
məzənnəsinin
möhkəmlənməsinə
qarantıya olacaq"

yazısı səh.10-də

**Putinin
Azərbaycana
səfərinin
proqramı
açıqlandı**

yazısı səh.2-də

27 sentyabr 2018

Prezident Gəncədə yeni infrastruktur layihələrinə 10 milyon manat ayırdı

Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərində yeni infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Gəncə şəhərində abadlıq-quruculuq işlərini davam etdirmək, o cümlədən avtomobil yollarının əsaslı təmiri və şəhərin küçələrinin işıqlandırılması işlərini həyata keçirmək üçün Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinə 10 milyon manat ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə tapşırıb ki, sərəncamda göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

Vladimir Putinin Azərbaycana səfərinin proqramı açıqlanıb

Sentyabrın 27-si səhər saatlarında Rusiya prezidenti Vladimir Putin Bakıya gələcək. "Report" "RIA Novosti"yə istinadən xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, V.Putin Bakıda Rusiya - Azərbaycan regionlararası forumda iştirak edəcək: "Dövlət başçıları Vladimir Putin və İlham Əliyev region rəhbərləri ilə görüşəcək və onların qarşısında çıxış edəcəklər. Bundan əvvəl Rusiya prezidenti Bakıda keçirilən cüdo üzrə dünya çempionatının bezi görüşlərini izləyəcək".

Azərbaycanda onkoloji xəstələrin sayı artıb

Azərbaycanda rəsmi qeydiyyatda olan onkoloji xəstələrin sayı artıb. «Trend»-in məlumatına görə, 2016-cı ildə ölkədə 43 927 nəfər, 2015-ci ildə isə 40 653 onkoloji xəstə qeydiyyatda olub.

2017-ci ildə Azərbaycanda 11 192 nəfərə ilk dəfə onkoloji xəstəlik diaqnozu qoyulub ki, bu da əvvəlki illərlə müqayisədə çoxdur. 2015-ci ildə ilk dəfə onkoloji xəstəlik diaqnozu qoyulan 10 183 nəfər, 2016-cı ildə isə 10 807 nəfər qeydiyyata götürülüb.

2017-ci ildə onkoloji xəstə kimi qeydiyyata götürülənlərin 5 415-si kişi, 5 777-i qadınlar olub. Ötən ilk dəfə onkoloji xəstəlik diaqnozu qoyulanların 99-u yaş 13-dək olan, 31-i 14-17 yaşlı uşaqlar olub. Xəstələrin 279-i 18-29 yaşlı, 250-si 30-34 yaşlı, 380-si 35-39 yaşlı, 5 121-i 40-59 yaşlı, 5 032-i 60 və yuxarı yaşda olan insanlar olub.

Ötən il ilk dəfə onkoloji xəstəlik diaqnozu qoyularaq qeydiyyata götürülənlərin 1 967-sində süd vəzisinin, 1 304-ündə traxeya, bronx, ağciyərin, 1 235-ində mədənin, 528-ində bağırsağın, 469-unda qida borusunun, 201-ində ağız boşluğunun və udlağın bədxassəli şişi aşkarlanıb.

Bakıda şagirdlərə əxlaqsız təkliflər edən "manyak" tutuldu

25 sentyabr saat 08:00 radələrində "Məktəblinin dostu" layihəsinin fəaliyyət göstərdiyi 211 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri onlara qarşı əxlaqsız hərəkət və təkliflər edən orta yaşlı kişi barəsində məktəblinin dostlarına xəbər veriblər.

«Trend»-in məlumatına görə, həmin şəxsin videogörüntüləri məktəbin təhlükəsizlik kameralarında da qeydə alınıb. Daha sonra eyni şəxs saat 9:30 radələrində 9 nömrəli tam orta məktəbin həyətidə görünüb.

"Məktəblinin dostu" layihəsinin əməkdaşları dərhal məktəb ərazisində olan şəxs barəsində polise məlumat verilib. Əraziyə gələn polis əməkdaşları sözügedən şəxsi saxlayaraq, polis bölməsinə aparıblar. Eyni zamanda məktəblinin dostları foto və videogörüntüləri polis əməkdaşlarına təqdim ediblər.

Qeyd olunan ərazidə narahatlıq yaradan şəxsin müəyyən edilməsinə görə valideynlər və şagirdlər məktəblinin dostlarına təşəkkürünü bildiriblər.

Başsağlığı

İlyas Şahverdiyev və TBM MTK-nın kollektivi Novruz Həsənovun vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Mehriban Əliyeva Roma Papası ilə görüşdü

İtaliyada rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva sentyabrın 26-da Roma Papası Fransisk ilə görüşüb. (AzərTAC) Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Vatikanada bərpa edilən Müqəddəs Sebastian kateqorikalarının sentyabrın 26-da açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Sentyabrın 26-da Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak edib.

se-prezidenti Mehriban Əliyevanın şərəfinə İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella tərəfindən rəsmi nahar verilib.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın İtaliya Respublikasına rəsmi səfəri sentyabrın 26-da başa çatıb.

Müxalifət partiyalarının müzakirə mövzusu qalmayıbmı...

Siyasətçilər Qarabağ məsələsindən başqa heç bir prosesdə bir araya gəlmirlər

Azərbaycan müxalifət partiyalarının təmsilçilərinin son zamanlar bir araya gəlib yeganə müzakirə etdikləri məsələ Dağlıq Qarabağ problemidir. Şübhəsiz ki, Qarabağ məsələsinin daim gündəmdə saxlanması müsbət haldır.

Ancaq o da məlumdur ki, siyasi partiyaların, xüsusən də müxalifətdə olan partiyaların işi həm

Azərbaycanın üçüncü peyki orbitə buraxıldı

Azərbaycanın "Azerspace-2" peyki Fransa Qvianasında yerləşən AKuru kosmodromundan orbitə buraxılıb.

"Azerspace-2" peyki orbitə "Arianespace" şirkətinə məxsus «Ariane-5» ağır daşıyıcı raketini ilə göndərilib.

Buraxılış çərşənbə günü Bakı vaxtı ilə gecə saat 02:29-da start götürüb.

Peyk 45° şərqi uzunluğu orbital mövqeyində yerləşəcək. "Azerspace-2" peykinin orbitdə istismar müddəti minimum 15 il təşkil edəcək.

Bu, "Ariane-5" raket daşıyıcısı üçün yubiley - sayca 100-cü buraxılış olub. Onun göyərtilməsi iki əcnəbi telekommunikasiya peyki - "Azerspace-2" və "Horizons 3e" var. Birinci aparat məlum olduğu kimi Azərbaycana, ikinci isə Yaponiyaya məxsusdur.

"Azerspace-2" Azərbaycanın orbitə çıxarılan üçüncü peykidir.

Əli Orucov

də seçkilər, siyasi proseslərin gedişi və digər bu kimi məsələlərlə məşğul olmaq, vaxtaşırı bir araya gəlib iqtisadi-sosial mövzularla bağlı da müzakirələr aparmaqdır. Əvvəlki illərdə mehriban bu cür idi. Lakin uzun müddətdir müxalifətin sanki Qarabağ məsələsindən başqa müzakirə etməyə mövzusu qalmayıb. Belə bir mənzərə yaranıb ki, onların artıq başqa müzakirə mövzusu yoxdur və ya onsuz da müzakirələrin heç bir nəticələrinin olmaması üzündən artıq bir araya gəlib başqa mövzular müzakirə etməyi lüzum görmürlər.

Bu barədə "Yeni Müsavat" a danışan AMİP katibi Əli Orucov bildirdi ki, ölkədə hazırda heç bir seçki prosesi, başqa siyasi aktivlik tələb edən siyasi proses olmadığından müzakirələr də açılmır. Qarabağ məsələsinin bir nömrəli müzakirə mövzusu olaraq gündəmdə saxlanması özünü yaxşı haldır və lazımdır: "Nikol Paşinyanın Ermənistan hakimiyyətə gəlməsi ilə Qarabağ problemi yeni və təhlükəli mərhələyə keçib. Erməni baş nazirin davakar və tərbiətçi davranışları regionda münaqişə ocağı riskini artırmaqdadır. Eyni zamanda Qarabağ məsələsi həminimizin bir sayılı problemi olduğundan buna xüsusi diqqət ayrılması normaldır. Təbii ki, ölkədə başqa ciddi və çoxsaylı problemlər də var. Lakin hər şeydən

□ E.SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Mədat Quliyevə general-polkovnik rütbəsi verildi

Prezident İlham Əliyev Mədat Quliyevə general-polkovnik ali hərbi rütbəsinin verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamla Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi Mədat Qəzənfər oğlu Quliyevə general-polkovnik ali hərbi rütbəsi verilib.

□ AzərTAC

Qarabağ mitinqinə icazə verildi

Qarabağ Komitəsinin Qarabağ mitinqinin keçirilməsi ilə bağlı müraciətinə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən müsbət cavab verilib.

Musavat.com-a verilən məlumata görə, BŞİH-dən verilən cavabda göstərilir ki, Qarabağ mitinqinə icazə verilib.

Mitinq 2018-ci il sentyabrın 29-da, saat 15.00-dan 17.00-dək Yasamal rayonu ərazisində, "İnşaatçılar" metro stansiyasının yaxınlığındakı "Məhsul" stadionunda keçiriləcək.

Qarabağ Komitəsinin mətbuat xidmətinin yaydığı müraciətdə deyilir: "Hamını Qarabağ mitinqinə çağırıraq. Gəlin bir yerdə olaq, Qarabağımıza azadlıq tələb edək. "Qarabağa azadlıq!", "Qarabağ bizimdir, bizim olacaq!", "Ya Qarabağ, ya ölüm!", "Qarabağ təcili azad edilməlidir!", "Erməni murdarları torpaqlarımızdan dərhal rədd olub getməlidirlər!" - budur şüar və tələblərimiz".

□ Musavat.com

Onun haqqında cəmi bir məqalə yazdıq və Orduxan bütün tarazlığını itirib. Onluğa vurmaq deyirlər, "Yeni Müsavat" bu yalançı, özündənqəhrəmanı cəmi bir yazı ilə bu cür vurub. Günlərdir "...yalançının", deyə küçə uşağı kimi, sosial şəbəkələrdə bar-bar bağırır. Qəzetimizi, bu yazının müəllifini və daha çox da Media Qrupumuzun rəhbəri Rəuf Arifoğlunu leksikonundakı ən kəskin ifadələrlə təhqir edir, özü kimi bir neçəsini də başına yıqıb, şüvənlik salır. Bu adam xeyli müddətdir nyu-medianın verdiyi imkanlardan istifadə edib, dövlət və müxalifət liderlərini, fəallarını söyür, təhqir edir, böhtan atır, insanların ailə üzvlərini hədəfə alır. Özü haqda isə birçün tutarlı məqalədən panikləyir, özünü efişdən buraxır...

"Kentavr" ləqəbli Orduxan Teymurxan necə Rusiya agenti oldu - sensasion məlumatlar

Avropadakı "söyüş makinası" QRU-nun himayəsi altındadır və rus hərbi kəşfiyyatçıları tərəfindən yönəldilir; Orduxan və qardaşları birinci Qarabağ savaşı zamanı hərbi əməliyyatlarda, o cümlədən doğma yurdu Cəbrayılın müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlərdə niyə iştirak etməyiblər...

"Yeni Müsavat" bəyan edir ki, Orduxan Teymurxan haqda yazdığımız yazılar, orada irəli sürülən iddialar doğrudur, qarşımızda Rusiya xüsusi xidmətlərinin hər agenti var, onu hər gün efiş çıxarıb, Azərbaycana doğru qışqırırlar. Bu iqtidardan narazı olanlara Orduxanın bəzi çıxışları xoş gələ bilər, lakin hər kəs bilməlidir ki, "borzu-borzu" danışan bu uzunsaq oğlan bir agentdir, vətən xainidir, onu danışdırır və Azərbaycana qarşı istifadə edirlər.

O, heç zaman heç bir mübarizə prosesində olmayıb. Nə bu iqtidara qarşı, nə erməni işğalçılarına qarşı heç bir vaxt mübarizə aparmayıb. Onu qəfildən Azərbaycana qarşı çirkin kampaniyalara qoşublar. Üzü 90-lardan bu yana, ta 2015-ci ilə qədər nə Azərbaycanda hakimiyyətlə siyasi mübarizə aparın təşkilatlarında görünüb, nə də bir mitinqdə iştirakı qeydə alınıb. Ümumiyyətlə, ömrünün xeyli hissəsini Rusiyada keçirən bu adamın birdən-birə Avropada peyda olub, Azərbaycan dövlətinə qarşı mənəvi terrora başlaması ilk gündən şübhələrə yol açmışdı. Bu cür tərxiyyətli davranış taktikası adətən, xüsusi xidmət orqanlarına işləyən adamlar tərəfindən həyata keçirilir. Elə isə haqlı suallar yaranmışdı: Axı bu Orduxan kimdir? Haradan peyda oldu? Onu kim və ya kimlər danışdırır? Məqsəd nədir? Bu şəxs haradan maliyyələşdirilir və təlimatlandırılır? Bu suallara təbii ki, hər zaman düşündürücü olub.

Uzunmüddətli araşdırmalar və deşifləmələrdən sonra bu adamı tam ifşa edəcək mötəbər məlumatlar əldə etmişik. Təsdiqini tapan bu məlumatlardan aydın olur ki, Orduxan Bəbirov hələ çox uzun illər əvvəl Azərbaycan milli-azadlıq hərəkatına qarşı istifadə məqsədilə keçmiş sovet hərbi kəşfiyyatı tərəfindən konfidensial əmək-

daşığı cəlb edilib. Onun Azərbaycana qarşı hələ 1987-89-cu illərdən hazırladığı haqda müfəssəl bilgiləri birinci yazıda təqdim etmişdik. (Birinci yazı "Yeni Müsavat" qəzetinin 25 sentyabr 2018-ci il tarixli sayında və musavat.com saytında bu linkdən oxuya bilərsiniz - http://musavat.com/news/orduxan-teymurxan-rus-kesfiyya-tinin-agenti-imis-sensasion-ve-moteber-faktlar_557174.html) Bu yazıda isə onun kəşfiyyat orqanlarının diqqətinə nə zaman və necə düşməsi, Azərbaycana qarşı düşmənciliyinin səbəbləri, xüsusi xidmət orqanlarının nəzarəti altında Rusiyadakı azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdiyi kriminal fəaliyyətinə dair bəzi məlumatları təqdim edəcəyik.

İkinci yazı:

... Orduxan Bəbirovun Ukraynada sovet qoşunlarında - 98-ci hava-desant diviziyasında xidmətə başlamasının özü də ayrınlıqda bir detal olaraq təsadüfi sayıla bilməz. Belə ki, həmin dövrdə azərbaycanlıların sovet ordusunun elit qoşun növlərində xidmət keçməsinə çox nadir hallarda imkan verilirdi. Azərbaycanlılar belə sirlə yerlərə yaxın belə buraxmır, soydaşlarımızı əsasən "stroybat"a, yaxud digər qeyri-döyüş hissələrinə göndərirdilər. Təcrübə göstərir ki, SSRİ Müdafiə Nazirliyinin rəhbərləri ancaq hərbi kəşfiyyat orqanlarının nəzər dairəsinə düşmüş şəxslərə münasibətdə müəyyən istisnalar edib. Bu şəxslər isə heç də təsadüfən seçilməyiblər; xüsusi olaraq bu kontingent əsasən xarici dövlətlərlə həmsərhəd rayonlarda yaşayan, idman-döyüş növlərinə maraqlı olan, azəminatlı ailələrin təmsilçiləri, habelə karyera perspektivi yüksək olmayan gənclərin arasından seçilirdi. Bu parametrlər isə Orduxana müvafiqdir...

Məntiq və müşahidələr, əldə olunan məlumatlar, təcrübə isə onun özünün də sosial şəbəkə statusunda qeyd etdiyi kimi, 6 yaşından "ciddi idman"la məşğul olmuş, İranla sərhəd bölgədə yaşayan, orta təhsilli və aşağı sosial statuslu Cəbrayıl sakini O.Bəbirovun hələ Horovlu kənd orta məktəbində oxuyarkən, çağırışçı kimi qeydiyyatla alınma prosesində sovet təhlükəsizlik orqanlarının diqqətinə konfidensial əməkdaşlığa potensial namizəd qismində cəlb etdiyini göstərir. Bilgili mənbə qeyd edir ki, o, məhz bu səbəbdən məlum hərbi hissəyə xidmətə göndərilib.

"Desantçı-paraşütçü" Orduxan Bəbirov müddətli hərbi xidmətini başa vurduqdan və xüsusi təlim keçdikdən sonra ələ alınmış agent kimi, onun RF-nin müxtəlif şəhərlərində, həmçinin Rusiyanın ən böyük limanlarından birinin yerləşdiyi Murmansk şəhərində sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərə, o cümlədən azərbaycanlılara qarşı "reket" əməliyyatlarında iştirakına şərait yaradılıb"

Orduxanın özü haqda paylaşıldığı statuslardan da aydın olur ki, 1987-1989-cu illərdə 98-ci "VDV" diviziyasında onun fiziki və döyüş hazırlıqları inkişaf etdirilib. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, o, bəlli qaydada üzrə həyata keçirilib: konfidensial əlaqənin saxlanması, daha da möhkəmləndirilməsi, o cümlədən xüsusi xidmət orqanından asılılığının yaradılması məqsədilə öz həmvətənlilərinə qarşı xüsusi əməliyyatlara cəlb olunub! Hətta Orduxanı taniyan qaynaq bu iddianı da səsləndirir ki, Azərbaycan mənşəli olduğu üçün hələ 1988-ci ildə SSRİ hərbi əks-kəşfiyyat orqanlarının xətti ilə Azərbaycan DTK-dan

konfidensial əməkdaşlığa namizədliyi öyrənilən Bəbirova bağlı "ilk öyrənilmə materialları" sorğu edilib...

Görünür, bu fəaliyyətə cəlb edilməsi Orduxan Bəbirovun üreyincə olub və o, hərbi xidməti başa vurduqdan sonra SSRİ-nin dağılmasından, o ərəfədəki qarışıqlıqdan istifadə edərək, geriye - Azərbaycana qayıtmaqda maraqlı olmayıb. Hansı ki, həmin dövrdə əksər vətənpərvər azərbaycanlılar sovet ordusunda qulluqdan imtina edərək, vətənə döndürüldülər...

Orduxan haqda kifayət qədər məlumatlı olan mənbə bildirir ki, Orduxan Bəbirov hərbi xidmət-

rabağla bağlı iddialar irəli sürməsi fonunda O.Bəbirov Sovet hərbi kəşfiyyatındakı kuratorunun tapşırıqlarının icrasını "uğurla" davam etdirib. Orduxanın da vaxtilə xidmət etdiyi 98-ci diviziyanın da iştirakı ilə törədilmiş 20 yanvar faciəsi və xalqımıza qarşı kütləvi silahlı zorakılıq ilə əlaqədar SSRİ-nin müxtəlif yerlərində yaşayan azərbaycanlıların həmin dövrdə etiraz aksiyaları təşkil etməsinə, hərbi xidmət yerlərini tərk edərək Vətənə dönməyə cəhdlər göstərmələrinə baxmayaraq, Bəbirov sovet hakimiyyətinə loyallığını qoruyub və orada sevgi-sayğı ilə missiyasını davam etdirib...

Daxil olan məlumatlara əsasən, Orduxanın 20 Yanvar faciəsi zamanı Bakıda olması da təsadüfi olmayıb. O, 98-ci diviziyanın 217-ci alayının fəaliyyətinə dəstək məqsədilə Bakıya göndərilib. Oxucularımız üçün sirt olmamalıdır ki, hərbi bölmələr hara gedirsə, onların "gözü", "qulağı", yəni hərbi kəşfiyyat agenturası da həmin əraziyə yönləndirilir. Agentura ərazidən məlumatların toplanılması və əməliyyat bölgəsindəki vəziyyətə təsir göstərilməsi üçün istifadə edilir. Bu baxımdan 20 Yanvar hadisələri zamanı Orduxanın əsas vəzifəsi barrikadaların qurulduğu ərazilərdə aparıcı rol alması onun milli-azadlıq fəalları arasında müəyyənlişdirilməsi və həmin şəxslər barədə öz kuratorunun məlumatlandırılması olub. Daha dəqiq desək, O.Bəbirov yerli sakin kimi sovet ordu bölmələrini zəruri kəşfiyyat məlumatları ilə təmin edib.

Burada bir məqamı qeyd edək ki, zaman-zaman Rusiyada azərbaycanlılara qarşı cinayətlər törədən qruplaşmalarda azərbaycanlıların yer alması faktlarına rast gəlinib. İndi aydın olur ki, bu kriminal mahiyyətli soydaşlarımız Orduxan Bəbirov kimilər, yəni rus kəşfiyyatının agentləri olublar...

Bilgili mənbə qeyd edir ki, "desantçı-paraşütçü" Orduxan Bəbirov müddətli hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra ələ alınmış agent kimi, onun Rusiya Federasiyasının müxtəlif şəhərlərində, əsasən Baş Kəşfiyyat İdarəsinin maraqlı dairəsində olan ərazilərdə, eləcə də Rusiyanın ən böyük limanlarından birinin yerləşdiyi Murmansk şəhərində sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərə, o cümlədən azərbaycanlılara qarşı "reket" əməliyyatlarında iştirakına şərait yaradılıb. Bu prosesdə himayədarlarının dəstəyi ilə o,

özünün də ilkin kapitalını toplamağa nail ola bilib...

Murmansk şəhərinin əsas fəaliyyət zonası kimi seçilməsi də təsadüfi deyil. Murmansk vilayəti keçmiş SSRİ-nin Şimal donanmasının qərargahının və əsas hərbi hissələrinin yerləşdiyi ərazi olub. Atom sualtı qayıqlar da donmayan limanlara malik olan bu bölgədə dislokasiya edilib. Şimal donanmasının aviasiyası, o cümlədən uzaqmən-zilli raketdaşıyıcı aviasiya vasitələri də bu ərazidə yerləşdirilib. Bir fakt da maraqlıdır ki, həmin dövrdə Murmansk vilayətində SSRİ Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan 5 qapalı inzibati-ərazi vahidi fəaliyyət göstərirdi.

Murmansk vilayətinin sovetlərin Qərbə qarşı mümkün hərbi əməliyyat platsdarmı kimi hərbi-strateji əhəmiyyət daşıması ilə əlaqədar, həmin ərazilər QRU-nun "təhlükəsizlik çetiri" altında olub.

Bu baxımdan Orduxan kimi agenturadan əhalinin fəaliyyətinə nəzarət etmək üçün istifadə edilib. Xatırlayırınsızsa, "perestroika" ilə əlaqədar bacarıqlı azərbaycanlılar SSRİ-nin bütün ərazilərində özlərinin ticarət şəbəkələrini yaratmağa, kooperativlər formasında kiçik sahibkarlıq fəaliyyətlərini inkişaf etdirməyə başlamışdılar. Qərblə əlaqələrin qurulması baxımından əlverişli olan Murmansk, xüsusən bu şəhərdəki liman Avropadan "defisit" malların gətirilməsi üçün əsas kanallardan biri hesab edilirdi. Məhz bu amilə görə QRU Orduxanı "delovoy" azərbaycanlıların xaricilərlə təmaslarına nəzarət etmək, zəruri olduğu təqdirdə isə belə əlaqələrdən hərbi kəşfiyyatın mənafeəli baxımdan istifadə etmək üçün Murmanskdakı azərbaycanlı icmasına "yeritmişdi"...

Orduxan Bəbirov açıqlamalarında özünün "vətənpərvər" obrazını da yaratmağa cəhdlər edir. Amma fakt bundan ibarətdir ki, yüksək fiziki və döyüş hazırlığı bacarıqlarını tez-tez xatırladan Orduxan Bəbirov, eləcə də onun qardaşları birinci Qarabağ savaşı zamanı hərbi əməliyyatlarda, o cümlədən doğma yurdu Cəbrayılın müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etməyiblər. Buna baxmayaraq, Orduxan özünü və qardaşlarının hərbi əməliyyatlarda iştirakı barədə yalan məlumatlar yayır.

(davamı səhifə 4-də)

□ Elşad MƏMMƏDLİ,
"Yeni Müsavat"

Gələndən Azər-baycanda icbari tibbi sığortanın bütün ölkə üzrə tətbiqinə başlanması nəzərdə tutulur. İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin Tibbi sığorta departamentinin rəhbəri Vüqar Qurbanov verdiyi məlumata görə, pilot rayonlarda qeyd alınan təcürübədən çıxış edərək, sığorta olunanlara təklif ediləcək tibbi xidmətlərin baza zərfinə bəzi dəyişikliklər ediləcək.

Agentliyin KIV üçün təşkil etdiyi təlimdə çıxış edən departament rəhbərinin sözlərinə görə, pilot ərazilərdə aşkar edilmiş bəzi xəstəliklər baza zərfinə daxil edilmədiyindən onların yeni baza zərfinə öz əksini tapması nəzərdə tutulur. Agentlik rəsmisinin sözlərinə görə, yeni baza zərfinin quruluşu da fərqli olacaq, özündə həkimlər tərəfindən qoyulan diaqnozları və həmin diaqnoza aid olan tibbi müayinləri, müalicələri əks etdirəcək.

Agentliyin Monitoring, təhlil və aktuari departamentinin direktoru Araz Nəsirovun dediyinə görə, artıq icbari tibbi sığorta haqqının məbləği də müəyyənləşdirilib. Belə ki, bu haqq müzdü işçilərin əmək haqqından tutulacaq. Bu zaman əmək haqqının 2 faizi işçidən, 1 faizi isə işəgötürəndən olmaqla cəmi 3 faiz ödəniş tələb ediləcək. İşləməyən vətəndaşlar isə illik 120 manat ödəməklə sığorta paketini əldə edə biləcəklər. A.Nəsirov bildirir ki, aparılan hesablamalar zamanı bu məbləğin səhiyyə xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılmasına, tibb işçilərinin iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasına, əmək haqlarının yüksəlməsinə imkan verdiyi qərarına gəliblər. Agentlik rəsmisinin sözlərinə görə, Avropa ölkələrində icbari tibbi sığorta xidmətinin göstəril-

İşləyən və işsizlər üçün icbari tibbi sığorta haqqı dəqiqləşdi

Sığorta paketinə 1806 növ tibbi xidmət daxildir

məsi üçün işəgötürən və işçilərdən 5 faizdən 15 faizədək icbari tibbi sığorta haqqı tutulur.

Bir sıra kateqoriyadan olan vətəndaşların icbari tibbi sığortası tam olaraq dövlət hesabına təmin ediləcək. Bunlar 18 yaşadək uşaqlar, əyani təhsil alan tələbələr, pensiyaçılar, sosial müavinət alanlar, hamilə qadınlar və digərləridir.

V.Qurbanovun verdiyi məlumatdan da aydın olur ki, icbari tibbi sığortanın baza zərfinə 18 növ ilkin səhiyyə xidməti, 6 növ təcili və təcirəsalınmaz yardım xidməti, 480 növ ambulator, 677 stasionar, 459 laborator, 166 növ həyati vacib, dəyəri yüksək olan xidmətlər daxil edilir. Bu zaman təcili və təcirəsalınmaz tib-

bi xidmət bütün əhali üçün pulsuz olmaqla, sığorta tələb edilmədən dövlət tərəfindən təklif ediləcək. Baza zərfinə daxil edilən həyati vacib, dəyəri yüksək tibbi xidmətlər müəyyənləşdirilərkən ölüm səbəbləri arasında öndə gedən xəstəliklər nəzərə alınmışdır. Məsələn, qapalı və açıq ürək əməliyyatları, o cümlədən aorta-koronar şuntlama, stend qoyulması, damar əməliyyatları sığorta paketinə daxil edilib, çünki ürək-damar xəstəlikləri ölüm səbəbləri arasında yüksək yer tutur.

Müxtəlif orqanların transplantasiyası əməliyyatları hələlik icbari tibbi sığorta paketinə daxil edilməyib. V.Qurbanov deyir ki, ümumiyyətlə, bu sahə-

də Azərbaycanda hələ təkmil mexanizm yaradılmayıb. Buna görə də ölkə üzrə konkret mexanizm formalaşandan sonra transplantasiya da paketə daxil ediləcək. Azərbaycanda işləyən xarici vətəndaşlar da icbari tibbi sığortadan yararlanma biləcəklər. Bunun üçün əsas şərt onların vətəndaş olduqları ölkə ilə qarşılıqlı müqavilənin olmasıdır.

İcbari tibbi sığortanın tətbiqi əhalinin pulsuz dərman təchizatında da keyfiyyət dəyişikliyinə səbəb olacaq. Məlumdur ki, dövlət tərəfindən pulsuz verilən dərmanların əldə olunması sahəsində müəyyən problemlər var. Vətəndaşlar tez-tez səhiyyə müəssisələrində özlərinə çatacaq dərmanları əldə edə bilmə-

mələrindən şikayətlənirlər. Pilot rayonlarda dərman təchizatını İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi həyata keçirir. İcbari tibbi sığortanın bütün ölkədə tətbiqindən sonra dərmanları vətəndaşlara Səhiyyə Nazirliyinə məxsus xəstəxanalar çatdırsa da, dəyəri agentlik tərəfindən ödəniləcək.

Agentliyin hüquq departamentinin rəhbəri Aysel İbayevanın verdiyi məlumata görə, Azərbaycanda 1999-cu ildə qəbul olunmuş "İcbari tibbi sığorta haqqında" Qanun köhnəldiyi üçün onlar sənədin yenidən işlənməsi qərarına gəliblər: "Xarici ekspertlərin də iştirakı ilə yeni şərtlər nəzərə alınmaqla qanun layihəsini hazırlayıb aidiyyəti

dövlət qurumlarının müzakirəsinə təqdim etmişik. Eyni zamanda qanunun qəbulu ilə bağlı bir sıra qanunlara ediləcək dəyişiklik layihələrini də hazırlamışdıq. Dövlət qurumlarının müzakirələrinin tezliklə yekunlaşması və sənədlərin Milli Məclisin müzakirəsinə təqdim olunması gözlənilir".

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin Səhiyyə siyasəti və kliniki kodlaşdırma şöbəsinin müdiri Şərafət İsmayilovanın dediyinə görə, getdikcə daha çox sayda Azərbaycan hakimi işləmək üçün xarici ölkələrə gedir. Buna görə də ölkədə həkimlərin sayının azalması müşahidə edilir.

Eyni zamanda Azərbaycanda insanların tibbi xidmət üçün müraciətlərinin də sayı digər bir sıra ölkələrə nisbətən azdır. Şöbə müdiri bunun əsas səbəbi kimi tibbi xidmətlər üçün nağd ödənişlərin məbləğinin yüksək olmasını qeyd edir. Ş.İsmayilova bildirir ki, icbari tibbi sığorta insanların tibbi xidmət üçün müraciətlərinin sayını artıracaq: "Biz pilot rayonlarda bunu müşahidə etmişik". Şöbə müdirinin sözlərinə görə, beynəlxalq praktikaya görə, ilkin səhiyyə müəssisəsi vətəndaşların piyada 30 dəqiqə ərzində çata biləcəkləri məsafədə olmalıdır. Azərbaycanda da buna nail olunması nəzərdə tutulur.

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

"Kentavr" ləqəbli Orduxan Teymurxan necə Rusiya agenti oldu - sensasion məlumatlar

(əvvəlki səhifə 3-də)

Həmçinin o, bəzi hallarda özünü "köhnə cəbhəçi" kimi də təqdim etməyə, Əbülfəz Elçibəy faktorundan, milli-azadlıq hərəkatının ideologiyasından yararlanmağa cəhdlər edir. Amma maraqlıdır ki, nə o özü, nə də qardaşları Əbülfəz Elçibəy hakimiyyəti dövründə də vətənin müdafiəsinə qoşulmayıblar. Bəzən isə o, bilərəkdən, yaxud saxtakarlığını gizlədə bilməyərək, sosial şəbəkə yazışmalarında Qarabağda döyüşməmələrini həmin dövrdə "oyun oynanılması" ilə əsaslandırmağa çalışır. Özünü guya kənardan kömək edən "qəhrəman" kimi tanımaq kimi abır-sızlığa da əl atır. Belə ki, o, statuslarından birində qardaşlarının guya döyüşlərdə iştirak et-

diyini, özünün isə pul qazanaraq onlara dəstək verdiyi, xaricdən gətirdiyi maşınlarla "snaryad" daşıdıqları barədə əfsanələr də uydurur. Bu "maşın"ların isə "Mercedes", "Ford" və "Jiquli" kimi minik avtomobilləri olduğunu o özü açıqlayır. Siz bu maşınlarla "snaryad" daşınmasını təsəvvürünüzə gətirin bir anlıq...

Amma əldə etdiyimiz məlumatlar təsdiqləyir ki, Orduxanın qardaşları - 1959-cu il təvəllüdü Şakir Bəbirov və 1966-cı il təvəllüdü Bəbir Bəbirovun, ümumiyyətlə, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində iştirakı qeydə alınmayıb. Baxmayaraq ki, Bəbir Bəbirov hələ 1988-ci ildə Ukraynada, Xarkov Universitetində radioelektronika ixtisası

üzrə hərbi kafedranı bitirmiş və "leytenant" hərbi rütbəsində ehtiyata buraxılmışdı...

Bəzi məlumatlara görə, Bəbir Xarkovda təhsil aldığı dövrdə sovet xüsusi xidmət orqanları (KGB) tərəfindən məxfi əməkdaşlığa cəlb edilmişdi...

Onun qardaşları Şakir və Bəbir hazırda xarici ölkələrdə - biri Türkiyədə, digəri Qazaxıstanda yaşayır.

Orduxan Bəbirovun böyük qardaşı - 1953-cü il təvəllüdü Xanlar isə 21.03.1993-cü ildən etibarən Müdafiə Nazirliyi sistemindeki tibb müəssisələrində (əsasən Bakıda yerləşən) çalışıb. 1998-ci ildə xəstəliyə görə tibb xidməti mayoru kimi ehtiyata buraxılıb. Bu şəxsin Dağlıq Qarabağda fəal əməliyyatlar dövründə təmas xəttində və ya əməliyyat bölgəsində xidmətdə olması barədə hər hansı məlumat və şahid, döyüş yoldaşları yoxdur.

Göründüyü kimi, "desantçı-ferari-agent" Orduxan həm də yalan məlumat yaymaq sahəsində "peşəkar"dır...

Mənəməz bildirir ki, 1989-cu ildə Orduxanın konfidensial əməkdaşlığa cəlb edilməsi prosesinin yekunlaşması səbəbindən, yəni hərbi xidmət

dövründə özünü bir agent kimi təsdiq edərək bildiyindən onunla davamlı əməkdaşlığa qərar verilib. Əldə olunmuş informasiyaya görə, hələ 1990-cı ildə bu şəxsin sənədləri sorğu əsasında Cəbrayıl Rayon Hərbi Komissarlığı tərəfindən keçmiş SSRİ Müdafiə Nazirliyinə göndərilib. Mövcud məlumatlara görə, O.Bəbirov "Kentavr" ləqəbi ilə keçmiş sovet hərbi kəşfiyyatının agentura aparatına daxil edilib. "Mərkəz"lə Orduxanın fəaliyyətini isə özünü "Pavel" kimi təqdim edən şəxs əlaqələndirir.

Onun Rusiyada kəşfiyyat orqanlarının verdiyi təlimatlarından və icazələrdən kənar çıxaraq sırf öz şəxsi-maddi maraqları üçün müxtəlif dələduz-

luqlar etməsi, bir çox rus qadınları aldadıb onların mülklərini mənimsəməsi haqda da mənəməz məlumatlar verib.

Qeyd etmək istədik ki, Orduxan Bəbirovla bağlı araşdırmalar zamanı Avropada məskunlaşmış daha bir şəxs barədə bəzi "həssas" məlumatlar diqqətimizi çəkib. Həmin kəşfiyyatçı Azərbaycan təzyiqlərinə məruz qalmasını, o cümlədən həbs edilməsini bəhanə gətirir-

təmsilçilərinə, eləcə də ölkədəki ənənəvi müxalif siyasi qüvvələrə qarşı "qarayaxma" kampaniyalarının təşəbbüsçüsü kimi çıxış edir. O, "müstəqil və azad media orqanı" adı altında yaratdığı TV kanalını bu qəbil təbliğatlarda fəal istifadə edir. Oxucularımızın diqqətini əsas mövzudan yayındırmamaq üçün həmin "azərbaycanlı" barədə faktları sonradan açıqlayacağıq...

O.Teymurxanın Rusiyada reketlik etdiyi dövrdə "cıziqdan çıxması" və buna görə "cəzalandırılması", ardınca kuratorları tərəfindən Avropaya çıxarılması və təyinatı üzrə orada Azərbaycana qarşı fəaliyyətə cəlb edilməsinin detalları haqda növbəti yazıda tanış ola biləcəksiniz. Bundan başqa, QRU-nun Avropada Orduxan Bəbirovdan mühacir biznesi, o cümlədən Azərbaycan və Türkiyə mənşəli bəzi mühacirlərin ələ alınması, nəzərdə saxlanması üçün fiqurant kimi istifadə etməsi haqda bilgiləri də həmin yazıda oxuya biləcəksiniz.

□ **Elsad MƏMMƏDLİ, "Yeni Müsavat"**

Orduxan Temirkhan Babirov Qarabağ döyüşlərində iştirak etmək payına dşməyib, çünki mən ələ onda da indiki kimi daqiq görüb müşahidə edirəm ki, oyun oynanırdı. İşləmişəm döyüşən qardaşlarma dəstək olmuşam, pul qazanmışam, xaricdən gətirdiyim maşınlarla snaryad daşıyıblar qardaşlarım. Bunun sebutu var. Hamı vuruşmalı deyildi hətta bu günki gedişat onu sübut edir ki, bu şəraitə Qarabağ üzərindən oyun oynayırlar, oynayıblarda anca dəyəri övladlarımız öldürüldü və öldürülürler.

Like Reply 39w

43

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasındakı çıxışı ilə danışıqlar prosesinə "sadiqliyi" və "konstruktiv mövqe" sərgiləyəcəyi ilə bağlı əvvəllər dediklərinin, həmçinin onunla bağlı gözləntilərin üstündən qara bir xətt çəkdi. Daxildə dayaqları zəifləyən hökumət başçısı Qarabağ klanının nümayəndələri olan sələflərindən, "müharibə partiyası"nın üzvlərindən daha uzağa gedərək faktiki olaraq Azərbaycanı müharibəyə təhrik etdi. Yaranmış yeni şəraiti Beynəlxalq Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Eldar Namazovla təhlil etdik.

- Eldar bəy, Paşinyanın çıxışına münasibətiniz necədir? Ermənistanın hökumət başçısı bununla nə demək istəyirdi?

- Əvvəlcə bu çıxışa qısaca bir şərh verək. Ona görə qısaca deyirəm ki, burada bir yenilik yoxdur. Son dövrlərdə Paşinyanın sərsəm, heç bir məntiqə sığmayan, bir-birini təkzib edən bəyanatları səslənir. Paşinyanın BMT-dəki çıxışı da həmin o sərsəm bəyanatların sırasında növbəti bir haldır. Birçə onu qeyd edirəm ki, Paşinyan son dövrlərdə dəfələrlə bəyan edib ki, Qarabağda yaşayan ermənilər onların adından danışıqlar aparmaq üçün ona mandat verməyiblər, ona görə də Azərbaycan gerek bir-bir başa Dağlıq Qarabağla danışıqlara gedə. Təbii ki, bu, çox məntiqsiz mövqedir. Ona görə ki, Dağlıq Qarabağda Ermənistanın qoşunları yerləşdirilib, hətta Paşinyan öz oğlunu da hərbi xidmətə məhz Dağlıq Qarabağa göndərdi. Əgər Ermənistanın qoşunları Dağlıq Qarabağda yerləşsə, təbii ki, bu münasibət Ermənistanla Azərbaycan arasındadır. Deməli, Ermənistan bu danışıqlarda bu konfliktin əsas səbəbkarı və iştirakçısıdır. Ona görə də Paşinyanın bəyanatları çox məntiqsizdir. Ancaq eyni zamanda əgər Paşinyan deyirsə ki, Qarabağ erməniləri ona onların adından danışmaqla bağlı mandat verməyiblər, elə isə nə haqla deyir Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tərkibində ola bilməz?! Bu adamın son bir aydakı bəyanatlarını götürsək, bütün bəyanatlar məntiqsiz, bir-birinə ziddir və bu günə qədər ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində aparılan danışıqları demək olar ki, alt-üst edir. Ona görə də bu bəyanatın təhlilinə o qədər də çox vaxt aparmağın tərəfdarı deyiləm.

- Bəs sizin diqqətinizi çəkən hansı məqamlardır?

- Burada əsas məsələ gədən çox ciddi siyasi prosesdir. Bu prosesin də sonunda Azərbaycan ordusunun işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərini azad etməsi üçün yaranmış böyük imkanlardır. Buna diplomatiyada "imkanlar pəncərəsi" deyirlər. Məncə, biz bu

"Paşinyan bütün dünyanı inandırdı ki, Azərbaycanın güc tətbiq etməkdən başqa yolu qalmır!"

Eldar Namazov: "İndi yaranmış "imkanlar pəncərəsi" müəyyən müddətdən sonra bağlana da bilər"

haqda söhbət etməliyik. Ona görə ki, artıq nə Paşinyanla, nə Ermənistan XİN başçısı ilə Minsk Qrupu çərçivəsində aparılan danışıqlardan nəticə gözləmək, onu şərh etmək və s. bunlar hamısı artıq mənasız görünür.

- Yəni Paşinyan BMT tribunasında təhdidlə danışandan bir neçə saat sonra keçirilən nazirlərin görüşünə ehtiyac qalmamışdı?

- Mən hesab edirəm ki, bunlar artıq tamamilə mənasız görüşlərdir. Paşinyanın "Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayon artıq Dağlıq Qarabağa birləşdirilib" və həmçinin "Dağlıq Qarabağ 7 rayonla birlikdə Ermənistanla birləşməlidir" məzmunlu məlum bəyanatlarından sonra artıq Minsk Qrupunun həmsədrələrinin təşkilatçılığı ilə xarici işlər nazirlərinin görüşlərinə nöqtə qoymaq lazımdır. Paşinyan faktiki olaraq bütün dünyaya açıq bəyan edir ki, Azərbaycanın güc tətbiq etməkdən, işğal olunmuş torpaqlarını azad etməkdən başqa çıxış yolu yoxdur. Paşinyan bunu bizim əvəzimizdən bütün dünyaya bəyan və sübut edir. Odu ki, bizim əsas müzakirələrimiz gerek bunun ətrafında getsin. Mən hesab edirəm ki, Azərbaycanın bu konflikt yaranandan bəri daim beynəlxalq hüquq normalarına görə öz torpaqlarını güc tətbiq etməklə azad etməyə tam hüquqları çatır. BMT-nin nizamnaməsində bu haqda böyük bir bölmə var. Beynəlxalq qaydalara görə, gerek işğal faktını BMT təsdiqləsin. Sonra gərək işğalçıya müəyyən vaxt verilsin, ona diplomatik təzyiqlər göstərsin. Həmçinin işğalçıya qarşı iqtisadi sanksiyalar tətbiq edilə bilər. Sonda isə bütün bu söylərin heç bir nəticəsi olmayanda hər bir dövlət güc tətbiq edib öz torpaqlarını azad edə bilər. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi deyir ki, biz bütün o mərhələlərdən artıq keçmişik. İşğal faktını BMT Təhlükəsizlik Şurası təsdiq edib, işğalçının qarşısında tələb qoyub ki, torpaqlardan çıxsınlar. Azərbaycan diplomatik və iqtisadi sanksiyalar da tətbiq edib. Lakin bunların heç bir

"Putin və Paşinyan hakimiyyəti arasında barışıq olacağını gözləmirəm, normal münasibətlərin formalaşacağına inanmıram"

nəticəsi olmadığı üçün Azərbaycan BMT nizamnaməsinə əsasən, güc tətbiq edib torpaqlarını azad edə bilər.

- Hazırda bu addımı atmaq üçün şans yarandığını deyə bilərsinizmi?

- Beynəlxalq hüquq normalarına görə Azərbaycanın buna haqqı çatır, ancaq bunu reallaşdırmaq üçün bir neçə şərtlər də lazımdır. Mən ən azı 3 şərt qeyd edə bilərəm ki, biz ona da nail olmalıyıq. Birincisi, biz Azərbaycan ordusunu gücləndirib, modernləşdirib torpaqları azad etməyə qadir olduğunuzu ortalığa qoymalıydıq. 1994-cü ildə son döyüşlər və ermənilərin şiddətli hücumları Tərtər istiqamətində oldu, Azərbaycan ordusu bütün bu hücumları dəf elədi, sonda "atəşkəs" imzalandı. Ancaq o dövrdə belə bir təsəvvür yaranmışdı ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında hərbi paritet mövcuddur. Bu pariteti sındırmaq, Azərbaycan ordusunu modernləşdirmək üçün bizim imkanlarımız yalnız 2000-ci illərin ortalarında böyük neft gəlirləri gələndən sonra oldu. 2016-cı ilin aprel döyüşləri zamanı artıq bu, bir fakt kimi ortalığa qoyuldu. İkinci şərt bu idi ki, Ermənistanın arxasında daim Rusiya dayanırdı. Rusiya Ermənistanla hərbi təhlükəsizlik qərantiyasını verirdi, eyni zamanda Rusi-

yanın dəstəyi ilə o torpaqların işğalı davam edirdi. Bu şərtlərin də dəyişməsi çox vacib idi ki, Rusiya bu məsələdə ya neytral mövqe tutsun, ya da ədalət tərəfindən çıxış etsin. Uzun illərdir bu, baş vermirdi. Ancaq son illərdə Azərbaycanla Rusiyanın yaxınlaşması prosesi getdi və əksinə, Rusiya-Ermənistan münasibətlərində çox ciddi problemlər yarandı, Paşinyan hakimiyyətə gələndən sonra isə bu münasibətlər artıq düşmənçilik səviyyəsinə qalxır. Ona görə ki, Paşinyan hakimiyyəti faktiki olaraq Putinin özünə ən böyük düşmən saydığı Aleksey Navalni modelidir. Onun dəst-xətti də, verdiyi bəyanatlar, suallar da tamamilə eynidir. Ona görə də Ermənistanla belə bir hakimiyyətin möhkəmlənməsi faktiki olaraq Putin hakimiyyətinə ən böyük təhlükədir. Ona görə də Rusiya-Ermənistan münasibətləri addım-addım pisləşməyə davam edir və bu da Azərbaycana Qarabağ məsələsində Rusiya amilini neytrallaşdırmaq üçün yaxşı imkanlar yaradır. Üçüncü şərtə gəldikdə, ümumiyyətlə, dünya ictimaiyyətinin inandırmaq lazım idi ki, ermənilər danışıqlar yolu ilə o torpaqları azad etməyəcəklər, bu danışıqlar imitasiya xarakteri daşıyır. Bunu Amerika, Avropa, bütün dünya anlamalı və

qəbul etməli idi ki, Azərbaycanın güc tətbiq etməyə nəinki hüququ çatır, eyni zamanda artıq başqa yolu da yoxdur. Bu, çox vacibdir. Ona görə ki, biz hərbi əməliyyatları keçirəndə həm o əməliyyatlar uğurlu olmalıdır, eyni zamanda beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də müsbət qəbul olunmalıdır. Bu məsələdə də artıq çox ciddi dəyişikliklər baş verir. Çünki Ermənistanın əvvəlki hakimiyyəti komsomol və partiya məktəbini keçmiş, siyasi intriqalarda çox təcrübəli olan Köçəryan və Sərkisyan hakimiyyəti daim dünyanı aldadırdı ki, danışıqlar aparılır, razılaşmaya yaxınq və s. Ancaq Paşinyan hakimiyyətə gələndən sonra açıq bəyan etdi ki, 7 rayon da artıq Dağlıq Qarabağa "birləşib" və Dağlıq Qarabağ da həmin 7 rayonla birlikdə Ermənistanın tərkibinə daxil olmalıdır. Demək olar ki, Paşinyan bizim əvəzimizə bütün dünyanı inandırdı ki, Azərbaycanın güc tətbiq etməkdən başqa yolu qalmır. Bütün bu prosesə baxanda biz görürük ki, artıq "imkanlar pəncərəsi" deyilən anlayış indi yaranıb. Həm Azərbaycan ordusu tam üstünlüyünü sübut edib və torpaqları azad etməyə qadirdir, həm Rusiya Ermənistan üzərindəki hərbi qərantiyasını artıq aradan qaldıra bilər, eyni zamanda beynəlxalq ictimaiyyət də başa düşür ki, Paşinyanın verdiyi bəyanatlarla hansısa sülh danışıqları aparmağın mənası yoxdur. Bizim üçün bu proses çox önəmlidir. Yoxsa Minsk Qrupunun həmsədrələrinə harada görüş təşkil etdilər, bizim xarici işlər naziri erməni həmkarı ilə harada danışdı, nə etdi, bunlar artıq mənasız xarakter daşıyır.

- Eldar bəy, Putinin Bakı səfəri ərəfəsində və üstəlik, BMT sessiyasının davam etdiyi bir vaxtda Ermənistanın hərbi təyyarələri Qarabağ səmasında təlim uçuşları həyata keçirdilər. Azərbaycan indiki durumda nə etməlidir?

- Sizin sualınız həmin o "imkanlar pəncərəsi" mövzusunun davamıdır. Siz nəzərə alın ki, bu imkanlar indi formalaşır, indi yaranır. Yuxarıda üç şərti sadaladım. Amma bu "imkanlar pəncərəsi" müəyyən müddətdən sonra bağlana da bilər. Nə mənada? Ermənistanla hakimiyyət dəyişikliyi baş versə və Rusiyaya yaxın bir siyasətçi hakimiyyətə gəlsə, təbii ki, Rusiyanın mövqeyi yenidən sərtləşə bilər. Hesab edirəm, nə qədər ki, mümkündür, Azərbaycan bu "imkanlar pəncərəsi"ndən istifadə etməlidir və çox ciddi, cəsarətli addımlar atmalıdır. Ən azı Ermənistanla parlament seçkiləri keçirilənə qədər bu imkanlar mövcud olacaq. Ermənistanla daxili çekişmələr, daxili böhran daha da dərinləşəcək. Ona görə də biz bu "imkanlar pəncərəsi"ndən maksimum istifadə etməliyik.

- Azərbaycan Ermənistan qırıcılarını vurmaldırımı?

- Bir qırıcını vurmaq əslinə qalsa, bizim üçün məqsəd deyil. Bizim məqsədimiz bütün işğal olunmuş torpaqları azad etməkdir. Bu məqsəd, bu uğura nail olmaq üçün təbii ki, həm hər, həm də diplomatiya sahəsində ciddi planlar olmalıdır. Hesab edirəm ki, belə planlar var, hazırlıq gedir. Ona görə ki, aprel döyüşləri özü də kəşfiyyət döyüşləri idi. Adətən böyük hərbi əməliyyatlardan öncə kəşfiyyət döyüşləri aparılır ki, düşmənin potensialını daha yaxşı öyrənmək, onun güclü və zəif yerlərini daha yaxşı bilmək üçün. Bu mənada hansısa bir təyyarəni vurmaq, yaxud vurmamaq prinsiplə əhəmiyyət kəsb eləmir.

- Necə bilərsiniz, Rusiya prezidenti Bakı səfərində Qarabağla bağlı Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyəcəkmi?

- Putin hakimiyyətinin bir xüsusu var - bu, ümumiyyətlə, bütün böyük diplomatik təcrübəyə malik olan dövlətlərin yanaşmasıdır - onlar əsl niyyətlərini elə yaxşı pərdələyirlər ki, hansısa hakimiyyət yığılanda, məğlub olanda başa düşür ki, onu bura aparan yol yarım il-bir il bundan əvvəl başlamışdı. Ona görə də indi Rusiya ilə Ermənistan arasında müəyyən hansısa pozitiv jestlər edilirsə, mən şəxsən bunu əldə edəcək kimi qəbul edirəm. Ona görə ki, Nikol Paşinyanın qurduğu hakimiyyət Putin hakimiyyətinin bir nömrəli düşmənidir. Əgər Rusiya özünə düşmən bildiyi bir hakimiyyətə hansısa bir jest edəcəksə, bu, onların başının altına yastıq qoymaqdan başqa bir şey deyil. Mən bu qüvvələr - Putin və Paşinyan hakimiyyəti arasında barışıq olacağını gözləmirəm, normal münasibətlərin formalaşacağına inanmıram.

□ **Elsad PASASOY,**
"Yeni Məsəvat"

ABŞ prezidenti Donald Tramp BMT Baş Assambleyasında çıxışı zamanı bütün ölkələri sosializmlə mübarizəyə çağırıb. Oxu.Az xəbər verir ki, bu çağırışı Tramp Venesueladakı vəziyyət barədə danışıqların səsləndirib.

Trampın sosializm düşmənçiliyinin pərdəarxası

ABŞ prezidentini dünya sosializminə qarşı qoyan səbəblər

Sosializm və kommunizmin özü ilə əzab və korrupsiya gətirdiyini deyən ABŞ prezidenti bu üzdən dünya ölkələrini bu ideologiyalara qarşı mübarizə aparmağa çağırıb. "Burada təmsil olunan bütün ölkələri Venesuelada demokratiyanı bərpa etmək çağırışımıza qoşulmağa dəvət edirik", - deyər o vurğulayıb.

Qeyd edək ki, bu, ABŞ-ın qalmaqallı prezidentinin sosializmi, daha dəqiqi, Venesuela hakimiyyətini hədəfə aldığı ilk çıxışı deyil. Ötən ilin payızında ABŞ prezidenti bildirmişdi ki, Maduro rejimi rifah içərisindəki Venesuelanı yoxsulluğa sürükləyib. İndi isə onu xilas etməyə çalışır. Eyni zamanda o, əsas hədəflərinin bir qonşu kimi Venesuelanı xilas etmək olduğunu bildirib. Venesuela hökuməti isə əsas problemin sosializm deyil, kapitalizm olduğunu, dünyada yoxsulluq varsa, bunun əsas günahkarının kapitalizm olduğunu bildirmişdi.

Əlbəttə, ABŞ prezidentinin Venesuelaya münasibəti aydındır. Vaşinqton Latin Amerikasında ən qatı ABŞ düşməni olan və dünyada Amerikaya qarşı olan dövlətlərlə yaxından əməkdaşlıq edən Venesuelanın sosialist rejiminə qarşıdır və onun devrilməsini dəstəkləyir. Ancaq Trampın Venesueladakı rejimlə yanaşı bütövlükdə sosializmi hədəfə alması maraqlıdır. ABŞ-ın prezidentini nədən sola qarşıdır? Bu yalnız

Venesueladakı rejimə görədir? Yoxsa ənənəvi olaraq kapitalizmin mərkəzi ölkəsinin davranışdır, ya da ortada başqa hansısa səbəb var?

Əvvəlcə ondan başlayaq ki, seçkilərdə Trampa əsas alternativlərdən biri olacaq şəxs sosialist Bernie Sanders idi. Ancaq bildiyi kimi, Sanders Hillari Klintonu ilkin seçkilərdə uduzduğu üçün prezidentliyə namizəd ola bilmədi. Ancaq bunun əvəzinə Amerikada so-

lun sürətli yüksəlişi baş verir. Özü də qərbi də olsa gənclər arasında. Yeri gəlmişkən, eyni tendensiya dünyanın daha bir böyük ölkəsində - Britaniyada baş verir. 74 yaşlı Ceromi Korbin İşçi Partiyasının sədri seçildikdən sonra bu partiya gənclər arasında rəğbət artır.

Amerikada isə 1920-ci ildən bu yana ilk dəfə Minnesota ştatında sosialistlər bələdiyyə məclisinə seçilib. Yeri gəlmişkən, Amerikalı Demokrat Sosialistlər (DSA - Democratic Socialist of America) adlı sosialist qrup Tramp prezident seçildikdən bu yana üzvlərinin sayını 6500 nəfərdən 30 min nəfərə qədər artırıb. Yeni üzvlərin əksəriyyəti isə 35 yaşın altında olanlardır. Doğrudur, hələlik bu fəallaşmanı Amerikada sosialist hərəkatı adlandırmaq mümkün deyil. Ancaq ortada bir hərəkatın var və bu da 100 ildən yeni tendensiya. Bəlkə

də ABŞ prezidentini və onun ötən il sosializmi hədəfə alan açıqlamaları ilə təkpiyə səbəb olan oğlunu da qəzəbləndirən bu amildir.

Dünyada isə sol hələ də ən güclü ideologiyalardan biri olaraq qalır. Ənənəvi Çin, Vyetnam, Şimali Koreya, Venesuela kimi sosialist ölkələrlə yanaşı, son bir ildə Ekvador, Meksika, Nepal kimi ölkələrdə də solçular iqtidara gəlib. Avropada isə sol partiyalar parlaq dövrünü yaşayır. Doğrudur, ötən ilki prezident seçkilərində Fransada sol hökumətə sağ mərkəz əvəzlədi, ancaq Britaniyada qeyd etdiyimiz kimi, solun yüksəlişi yaşanır. Bundan başqa, Avstriyada Avstriya Sosial Demokrat Partiyası, Xorvatiyada Sosial Demokrat Partiyası, Çexiya Sosial Demokrat Partiyası, Danimarka Sosial Demokratlar və Danimarka Sosial Liberal Partiyası, Estoniyada Sosial Demokrat Partiyası, Fin-

landiyada Sosial Demokrat Partiyası, Yunanıstanda Radikal Sol Koalisiyası, İrlandiyada İşçi Partiyası, İtaliyada Sosialist Partiya, Hollandiyada İşçi Partiyası, Sloveniyada Sosial Demokratlar Partiyası, İsveçdə Sosial Demokrat Partiyası iqtidar koalisiyasında yer alır, yaxud da hökuməti təşkil edir.

Məsələ ondadır ki, həm Avropa, həm də ABŞ-ın qonşuluğunda Latin Amerikasının ölkələrində Vaşinqtonun siyasətinə qarşı olan əsas siyasətçilər məhz sol hökumətlər olur. Bir mənada solçular həttə ənənəvi mütəfiq ölkələrdə belə ABŞ maraqları üçün əngəldir. Bu mənada "soyuq müharibənin" başa çatmasından 30 il sonra ABŞ prezidentinin sosializmə qarşı savaşı elan etməsinin ciddi əsaslarının olduğunu düşünə bilərik.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Trampın Azərbaycana təklif etdiyi səfir Senatda təsdiq olunmaya bilər

Elşən Mustafayev: "Belə olan halda prezident eyni namizədi bir daha təklif edə və ya yeni namizəd göndərə bilər"

Amerikanın Azərbaycandakı səfir postu 6 aydır boşdur. Artıq 20 gündür Ağ Evin sahibi Donald Tramp İrli Litsenbergeri öz ölkəsinin Azərbaycandakı səfiri vəzifəsinə təklif edib. Senatın bu təklifi nə zaman müzakirə edib hansı qərarı verəcəyi məlum deyil.

Qaydaların necə olduğu, bu sürecin nə vaxta qədər uzana biləcəyi yönündə çoxsaylı fikirlər səslənməkdədir. Bundan sonra bir neçə ay da ölkəmizdə ABŞ səfiri postunun boş qalma ehtimallarından söz açılır. Eyni zamanda yeni səfirdən gözlənilən də müzakirələr sırasındadır.

Beynəlxalq əlaqələr üzrə ekspert Elşən Mustafayev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında onu qeyd etdi ki, ABŞ-ın Azərbaycana səfir təyinatının yubadılması ilk baxışda doğrudan da suallar yaradır: "Cənubi Qafqazın ABŞ üçün əhəmiyyətli olan bir dövlətində aylardır ki, yeni səfirin təyin edilməməsi müxtəlif müzakirələrə səbəb olub. Bir çoxları bunu Azərbaycana olan marağın azalması kimi dəyərləndirir. Mən hesab edirəm ki, bu, təyinatın ləngiməsinin səbəbi deyil. ABŞ hazırda dünyada baş verən proseslərin önündə olan və hər

bir xırda detala önəm verən bir dövlətdir. Azərbaycana olan marağında da heç bir dəyişiklik yoxdur. Eyni zamanda bu gün Azərbaycan hansısa proseslərin gətirdiyi ölkə deyil və bəzi məsələlərdə soyuqluğun olmasına baxmayaraq əlaqələr öz axarında davam edir. Məsələnin bu vaxta qədər uzanmasını isə Azərbaycanla bağlı perspektiv planlara uyğun namizədin müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqələndirə bilərik. ABŞ-da səfir təyinatı proseduru standart qaydada həyata keçirilir. Prezident namizədi təklif edir, Senatda müzakirələrdən sonra səsvermə ilə təsdiq olunur. Təsdiq olunmadığı halda isə yeni namizəd təqdim olunur. Bir çox ölkələrlə bağlı səfir təyinatında buna oxşar hallar olub. Səbəblər isə müxtəlif ola bilər. Prezidentin kadr axtarışı baxımından namizəd seçiminin uzanması, yaxud konkret səbəblərdən dövlətlərlə aralarında olan münasibətə görə saymazlıq görüntüsü yaratmaq naminə təqdimatın gecikdirilməsi və s. Eyni zamanda Senatda namizədin şəxsi keyfiyyətləri, iş təcrübəsi, mövqeyi senatorları qane etməyə bilər. Beləliklə, burada iki məqam görünür. Birincisi, dediyim kimi, səfir təqdim olunmasının gecikməsi, ikincisi isə namizədin Senatdan keçib-keçməməsi. Bunlar tamam ayrı-ayrı məsələlərdir. Bizimlə bağlı hansısa səbəbdən namizədin müəyyənləşməsi gecikse də, artıq prezident yeni səfiri təqdim edib.

İrli Litsenberger

Bundan sonrakı mərhələ Senatdan asılı olacaq. Orada necə olacağı isə tamam ayrı bir məsələdir. İndiki halda prezidentin təklifindən sonra səfirin Senatın təsdiqindən keçməsi mütləqdir. İstənilən səfir namizədin Senatdan keçməməsi mümkündür. O cümlədən Azərbaycana təyin ediləcək səfirin də. Amma olur ki, müzakirələr uzanır, çoxsaylı dinləmələr olur, yaxud konkret olaraq səs çoxluğu ilə onun təsdiqinin əleyhinə səs verilir. Belə olan halda prezident eyni namizədi bir daha təklif edə və ya yeni namizəd göndərə bilər. Təcrübə

bədə bu çox olub. Xatırlayırınsınızsa, illər öncə Azərbaycana səfir təklif edilmiş Metyu Brayzanın namizədliyi Senatda bir il yarım sonra təsdiqdən keçdi. Bu müddət ərzində bir çox senatorlar onun təsdiqini bloklayırdılar. Ermənilərə işləyən lobbiləşmələri senatorlar vasitəsilə bu təyinatın olmamasına çalışırdılar. Səbəb kimi isə Brayzanın Azərbaycan rəhbərliyi ilə yaxşı münasibətdə olmasını göstərdilər. Eyni vaxtda Türkiyəyə təyin ediləcək səfirə bağlı da Senatda problem yaranmışdı. Belə məsələlərdə biz Senatın yox, prezidentin mövqeyini dövlət mövqeyi kimi qəbul etməliyik".

Ekspert İrli Litsenbergerin Senatda problem yaşayaçağını düşünür: "Hesab edirəm ki, yaxın vaxtlarda İrli Litsenberger təsdiqdən keçib Bakıya gələcək. O, kifayət qədər təcrübəli diplomatdır. Onun son iş yeri Dövlət Departamentində siyasi və hərbi məsələlər üzrə baş müşavir olub. Bu vəzifəni daşıyan bir kadrların kifayət qədər informasiya, dünyada baş verən proseslərin mətbəxindən məlumatlı olması şübhəsizdir".

E.Mustafayev Trampın namizədinin indiyə qədərki fəaliyyətindən də söz açdı: "Diplomatik fəaliyyətində NATO-nun Brüsseldəki mənzil qərargahında missiya rəhbərliyinin müavini, ABŞ-ın Avropa İttifaqındakı missiyasının rəhbəri olub. ABŞ-ın Serbiyada, Qırğızıstanda, Qazaxıstanda, Əlcəzairdəki səfirliklə

rində çalışıb. Fransanın Marsel şəhərində olan baş konsulluqda, NATO-nun Əfqanıstandakı mülki nümayəndəliyinin rəhbərinin müavini olub. Göründüyü kimi, dünyanın bir çox sabit, qeyri-sabit və orta sabitlik kimi dəyərləndirilən dövlətlərində diplomatik işdə olub. O, həmçinin ABŞ Dövlət Departamentində Yaxın Şərq Bürosunun katibinin hərbi-siyasi məsələlər üzrə müavini vəzifəsini də daşıyıb. Bunlar onu deməyə əsas verir ki, hər tərəfli təcrübəyə malik bir diplomatdır. Yeni diplomatik təcrübə-halından bu nəticəyə gəlmək olar. Amma daha dəqiqini təsdiq olunacağı halda Bakıdakı fəaliyyətinin gedişində söyləmək olacaq. Adətən ABŞ səfirliyinin ilk bir neçə ayda göstərəcəyi işlərdən sonra hansı siyasi missiyanı daşdığı aydın olur. Diplomatik nəzakət qaydaları, rəsmi və qeyri-rəsmi görüşlər münasibətlərin səviyyəsini ölçməyə imkan vermir. Fəaliyyətin gedişində rəsmi Vaşinqtondan gələn reaksiyaların necə olacağı səfirin işinin göstəricisi ola bilər. Yeni arada soyuqluq varsa və bu soyuqluğun ortadan qaldırılmasında ABŞ maraqlıdırsa, sözsüz ki, səfir bütün gücü ilə bunu həll etməyə çalışacaq. Yaxud soyuqluğun yaranmasına səbəb olan məsələlərin çözülməsi vacib şərt olaraq gündəlikdədirsə, o zaman bu istiqamətdə fəaliyyətinin şahidi olacağıq".

□ Cavansir ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Xəbər verildiyi kimi, sentyabrın 22-də Fərhad Abdullayevin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun xüsusi konstitusiyaya icraatı üzrə açıq məhkəmə iclası keçirilib. İclasda Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 422-ci maddəsinin şərh edilməsinə dair Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında konstitusiyaya işinə baxılıb və qərar qəbul edilib.

daşı olduğu Azərbaycan dövlətindən bu məsələ ilə bağlı ədalətli qərar veriləcəyinə böyük ümid bəsləyirdi. Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun 22 sentyabrda verdiyi qərar bu ümidləri də heçə endirmiş oldu.

Dollarla götürülmüş kreditlər probleminin yalnız vətəndaşların üzərində saxlanması deputatların da narazılığına və iradına səbəb olub.

YAP icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Nov-

ruzov kredit götürüb ki, 100 minlik maşın alsın. Bununla digər vətəndaş tərəzinin eyni gözüne qoyula bilməz. O gəlib zəhmət çəkməli, həmin pulu ödəməlidir. Deyir "yağmadı yağış, bitmədi qamış". Tutaq ki, quraqlıq olub, yaxud təsərrüfatına xəstəlik düşüb və nəticədə krediti qaytara bilmirsə, bunlar sığortalanmalı və nəzərə alınmalıdır. Bank da buna güzəştə getməlidir. Ancaq kim ki, maşınını dəyişib, daha bahalısını sürmək

miş. Həm bank sisteminin sağlamlaşdırılması, həm də bu məsələnin həllini nəzərdə tutan təkliflər var idi. Qeyd etmişdik ki, bu problemin həlli yalnız dövlətin üzərində olmasın, dövlət, banklar, Mərkəzi Bank və əhali arasında bölüşdürülsün. Amma çox təəssüf ki, bu təkliflərə baxılmadı və məsələ öz həllini tapmadı. Millət vəkili olaraq şəxsən mən kredit problemi ilə əlaqədar əhalidən mindən çox məktub, müraciətlər almışam.

Onkoloji epidemiya

Xalid KAZIMLI

Bu ölkədə kimsə varmı ki, onun yaxın adamı - dostu, qohumu, məktəb yoldaşı, qonşusu xərçəng xəstəliyindən əziyyət çəkməsin?

Müşahidələr göstərir ki, elə bir adam yoxdur. Hər kəsin mütləq bir "xərçəng hekayəsi" var və bu hekayə drammatizminə görə heç də Soljenitsinin "Xərçəng korpusu" povestindən geri qalmaz.

Bu məzə son illər öz kütləviyyə ilə ürkdücü xarakter alıb. Sanki ölkədə (eləcə də dünyada) onkoloji epidemiya var.

Oxumuş-gəzmiş adamlar hələ 25 il öncədən deyir, xəbərdarlıq edirdilər.

Onların əsas arqumenti bu idi ki, yediyimiz, içdiyimiz qidaların kanserogen tərkibi güclüdür, udduğumuz hava çox çirklidir və bunların bir fəsadı olacaq.

Budur, həmin fəsad özünü göstərir. Ən yaxın dostlarımız, qohumlarımız onkoloji problemlərlə üzləşiblər.

"Filankəsin səhhətində problem var" deyəndə ilk ağılımıza gələn onkoloji problem olur. Hamı ilk ondan şübhələnir, ondan qorxur.

Az qala hər kəs də problemin nədən qaynaqlandığını bilir. Nədən olacaq? Bu, müasir həyatın, elmi-texniki tərəqqinin zirvəsinə çıxmış dünyanın, atom əsrinin problemdir.

Dünya dövlətləri sayı 7 milyarda çatmış əhalini kimya sənayesinin gücü ilə yedirib-ıçirməyə, geydirməyə məhkumdur. Kimya sənayesi isə, bildiyimiz kimi, insanlarda blastomogenlik yaradan preparatlar və məhsullar istehsal edir.

Hələ bunun radioaktiv şüalanmaları, geni dəyişdirilmiş məhsullar istehsal etməyi var.

Bəşəriyyəti aclıqdan xilas edən kimya o tərəfdən də insan oğluna öldürücü zərərlər yetirir.

Hələ sovet dönəmində imtiyazlı insanlar kateqoriyası vardı ki, adi insanların yediyindən yemir, içdiyindən içmirdilər. Onlar üçün ərzaq məhsulları xüsusi təsərrüfatlarda, dərman preparatlarının, kimyəvi gübrələrin qatqısı olmadan yetişdirilirdi.

O cür adamlar indi də var. Bu sıraya o qədər də var-dövlətli olmayan, kənd yerində yaşayan və orqanik qidalarla bəslənməyi üstün tutan şəxslər də aiddir. Onlar da az deyil, amma əksəriyyət kimya sənayesinə möhtacdır.

Bu, acı bir gerçəklik olaraq ortadadır ki, yüksək məhsuldarlığı təmin etmək üçün gübrələrdən istifadə etmək qaçılmazdır. Eləcə də məhsulu fitopatoloji xəstəliklərdən, zərərvericilərdən qorumaq üçün də kimyəvi preparatlardan faydalanmaq labüddür.

Daha sonra qida sənayesi üzrə ixtisaslaşan və çox pul qazanmaq istəyən konsern və şirkətlərin baş vurduğu bicliklər var. Onlar üçün əsas məsələ əhalinin sağlamlığı deyil, daha çox pul qazanmaq, biznes şəbəkələrini daha da genişləndirməkdir.

Dövlətin borcu qida sənayesinə, istehlak bazasına total şəkildə nəzarət etməkdir. Hər hazır məhsulda kimyəvi preparatların qalığının normativə uyğun göstəricisi var, ondan artıq olduqda, məhsul istifadəyə yararsız sayılır.

Adi yemişi kəşir, xüsusi lakmus kağızını kəşiyə yapışdırırsan, bir dəqiqədən sonra o kağız qızarırsa, demək, yemişdə nitratın tərkibi yüksəkdir, məhsul kanserogendir və yeməli deyil. Sadə bir şey.

Təəssüf ki, Azərbaycan istehlakçısı belə məsələlərdə dötələb deyil, hətta olduqca məsuliyyətsizdir. Qırx de, qırx bir de, öz bildiyindən vaz keçməz.

Mütəxəssislər dönə-dönə deyirlər ki, filan cür məhsullardan istifadə etməyin, filan yağları işlətməyin, filan içkiləri içməyin, diqqətli olun, ancaq istehlakçılar mütləq etiraz edirlər: "Boş sözdür, hamısı antireklamdır, camaat qırx ildir, bunu yeyir, niyə heç kəsə heç nə olmur?"

"Niyə heç kəsə heç nə olmur?" Bəs onkoloji mərkəzlərin, şöbələrin, kabinetlərin önündə növbəyə duran onlarla, yüzlərlə insan kimlərdir? Bunlar məhz müxtəlif səbəblərdən həmin o sağlamlıqlarına "bir şey olan kəs"lərdir.

O gün keyfiyyətli saydığım və çoxdan sınaadığım çay markası haqda sosial şəbəkədə status yazmışdım. Statusuma şərh yazan dostlardan bir çoxu məhz dad məsələsinə vurğu edir, başqa ölkələrdəki qida məhsullarının dadsız olduğunu qeyd edirdilər.

Bizi bu günə qoyan məhz dad dalınca qaçmağımızdır. Avropada çoxdandır qidaların dadlı olub-olmamasına diqqət etməirlər, əsas məsələ qidanın sağlamlığı olmasıdır. Bundan başqa, firavan ölkələrdə kalorili yeməklərdən imtina da, istirahət günlərinin, saatlarının səmərəli keçirilməsi də prioritetdir.

Biz öləne qədər işləyən, "yeməyə yeri olmayan"a qədər yeyən və "düt" deyincə içən camaatıq. Ona görə də kütləvi şəkildə xəstəyik.

Həlli tapılmayan dollar kreditləri problemi

Deputatlardan banklara və hökumətə çağırış; **Vahid Əhmədov: "Güzəşt edilməlidir, insanların vəziyyətini başa düşmək lazımdır"**

Qərarda deyilir ki, Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 422-ci maddəsinin mənasına uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının pul vahidi olan manatın xarici valyutalara nisbətə məzənnəsinin dəyişməsinin tərəflər üçün gözlənilməz hesab edilmədiyini və borc alanın krediti xarici valyutada götürməklə maliyyə riskini öz üzərinə götürdüyünü nəzərə alaraq, manatın məzənnəsinin dəyişməsi şəraitin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməsi kimi qiymətləndirilə bilməz. Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv olunma, dəyişdirilə, yaxud rəsmi təfsir edilə bilməz. Belə bir qərarın qəbul edilməsinin əleyhinə Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimlərindən yalnız bir nəfər-İsa Nəcəfov səs verir.

Xatırladaq ki, Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 21 fevral 2015-ci il tarixli qərarı ilə 1 ABŞ dollarının rəsmi məzənnəsinin 1,05 manat səviyyəsində müəyyən edilməsi, 21 dekabr 2015-ci il tarixli qərarı ilə isə manatın üzən məzənnə rejiminə keçilməsi nəticəsində Azərbaycan manatı 2015-ci ilin 10 ayı ərzində iki dəfə devalvasiyaya uğrayıb. Nəticədə banklardan ABŞ dolları ilə yüksək faizlərlə kredit götürən vətəndaşlarımız ciddi problemlərlə üzləşiblər. Kreditlərin geri qaytarılmasında çox ciddi problemlər meydana gəlib. Azərbaycan məhkəmələrində vaxtı ötmüş problemlə bank kreditləri ilə bağlı saysız-hesabsız iddia işlərinə baxılır. İnsanlar vətən-

ruzov "Yeni Müsavat"a mü-sahibəsində deyib ki, ən əsas şərt vətəndaşdır, vətəndaşın hüquqları birinci növbədə qorunmalıdır: "Mülkiyyətin formaları mövcuddur. Hər bir mülkiyyət qorunan mülkiyyətdir, şəxsi mülkiyyət də, dövlət mülkiyyəti də, özəl mülkiyyət də. O baxımdan da qəbul olunan qərarda mülkiyyət formalarının hər bir tərəfi nəzərə alınmalıdır ki, ortağ nöqtə tapılsın. Özəl banklar var ki, bu dövr ərzində kifayət qədər pul qazanıblar. Məsələn, dollarla depoziti 3 faizə götürürlər, amma krediti 11-12 faizə verirlər. Uzun illər ərzində bundan banklar qazanıb. Özəl banklar indi bunu dövlətin üstünə yükləməməlidir, özləri də məsuliyyətlərini dərk etməlidir və ortaya çıxmalıdırlar. İkinci tərəfdən, vətəndaşlarla bağlı fikrimi bildirim. Vətəndaş var ki, bu krediti zərurətdən götürüb. Deməli, o nəzərə alınmalıdır, bu, böyük təhlilə ehtiyac olan məsələdir. Kredit götürüb ki, iş yerləri açsın, fermer təsərrüfatı yaratsın. Biri də kefdən

istəyib, bunun üçün kredit götürüb, zəhmət çəksin, gedib kreditini ödəsin! Biz təhlillər aparmışıq, Azərbaycanda kreditlərin böyük hissəsi, 50 faizindən çoxu məhz ikinci hissəyə aiddir. Əmək haqqının miqdarına, dolanışq səviyyəsinə baxmayaraq, bəhsə girib daha yaxşı maşın almaq istəyib. Burada əhalinin bütün təbəqələrinə aid olan şəxslər var. Gedib maşın alıb, banka girov qoyub, indi də bankla üz-üzə qalıb".

Milli Məclisin İqtisadiyyat, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, 2015-ci ildəki devalvasiyalar nəticəsində əhalinin əmanətləri faktiki olaraq müəyyən qədər dəyərini itirdi. Bunun qarşısının alınması üçün Azərbaycan hökuməti tərəfindən müəyyən tədbirlər görülməli idi ki, vətəndaşlar mümkün qədər zərərə düşməsin: "Biz mütəmadi olaraq bu məsələyə Milli Məclisdə toxunmuşuq. Hətta mən və həmkarım Əli Məsimli 14 səhifədən ibarət təkliflər paketi də hökumətə göndər-

Düzdür, Maliyyə Bazarı Nəzarət Palatası ilə, bankların rəhbərliyi ilə müəyyən əlaqələrimiz var və müraciətlərimiz olur. Nəticədə müəyyən güzəştlərə gediblər. Xüsusilə Maliyyə Bazarına Nəzarət Palatasının icraçı direktoru İbrahim müəllimlə olan danışıqlar müəyyən müsbət nəticələrə gətirib çıxarıb. Amma ümumi olaraq problem qalır və bu problem əhalinin problemi kimi üzərinə yüklənib. Eyni zamanda bu vəziyyət ölkədə bank sisteminin problemdir. Birincisi, bank sisteminin sağlamlaşdırılması prosesi getməlidir. Bu, cənab prezidentin də göstərişidir ki, bank sisteminde ciddi islahatlar aparıb bank sistemini sağlamlaşdırmaq lazımdır. İkincisi, əhalinin borcu olan əmanətlər məsələsini həll etmək lazımdır. Çünki borc qaldıqca üzərinə faiz gəlir və problem daha da ağırlaşır. Yaxşı ki, bəzi bank rəhbərləri müəyyən güzəştlərə gedirlər, yoxsa problem daha da kəskinləşər".

Deputat hesab edir ki, kredit borcları məsələsinə Azərbaycan hökuməti çox ciddi şəkildə baxmalıdır. Bu problemi yalnız əhalinin üzərində saxlamaqla həll etmək mümkün deyil: "İnsanlara güzəşt edilməlidir. İnsanların vəziyyətini başa düşmək lazımdır. Müəyyən kriteriyalar müəyyən edilərək buna uyğun gələn insanlara güzəştə getmək lazımdır. Milli Məclisdə yenə biz bu məsələyə qayıdacağıq ki, bu problem hökumət, dövlət tərəfindən nəzarətə götürülsün".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

San Tome prinsipləri

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Buraya girən kimsə,
 Ümidlərini qoy bayırda qalsın"

(Dante)

Azərbaycanda bəlkə heç coğrafiya müəllimlərindən də soruşsan Fransız Qvianası haradadır, bilməzlər. Nəyimizə gərəkdir? Biz Qviananın yox, qayınanamızın harada olduğunu bilməyə borclu yuq (hesab edirəm bu çox güclü söz oyunu oldu, Mirşahin müəllimin gözündən uzaq). Eyni zamanda bizim güclü dövlətimiz vardır, bizim əvəzimizdən hamının yerini bilir. Məsəl üçün, srağagün xarici işlər nazirimiz Elmar müəllim Nyu Yorkda BMT iclasının fasiləsində bir həmkarını tapıb növbəti dostluq-qardaşlıq müqaviləsi imzalayırdı. Sizcə kiminlə? Bax, əminəm bunu da çoxunuz ilk dəfə oxuyacağınız: San Tome və Prinsipi dövləti ilə. Bu, ekvatora yaxın, Afrikada yerləşən bir cırdan dövlətdir, əhali bizim Quba camaatı qədər - 168 mindir, ərazi isə Ağsu boydadır - 1000 kvadrat kilometr. İki adamı "zanit" eləyiblər, yanılmırsam ağacdan təzəcə düşüblər - ölkə prezidenti Yumba Yamba müəllim san tome və prinsipi xalqının ağacdan düşməsinin 50 illiyi münasibətilə təzəcə bayram mərasimləri qayırmışdır. Ölkənin baş talasında millətə filin ağətindən kabab verilmişdir. San Tome və Prinsipi ilə dostluğumuz da olduqca prinsiplial məsələdir. Elmar müəllim San Tome və Prinsipinin xarici işlər naziri ilə müqaviləni bağlayarkən elə şəstlə oturmuşdu deyərdin Ağsunun icra başçısı ilə yox, Gəncənin təzə müdiri ilə görüşür.

Qaydaq Fransız Qvianasına, çünki oranın yazımız üçün önəmi böyükdür. Elə bu dövləti də biz tanımasaq belə hökumətimiz yaxşı tanıyır. Biz artıq 3-cü peykimizi burdan uçurduq. Srağagün, ya da dünən getdi. Deyir bunun uçmasına 160 milyon dollar sərf eləmişik, özünü yaxşı aparsa yaxın 20 ildə 400 milyon dollar gəlir verməlidir.

Əla hadisədir. Zarafat deyil, ermənilərin heç bir dəne də peyki yoxdur, bizim isə 3-ü var. Lap istəsək göydə, Yupiter planetində təzə "Cocuq Mərcanlı" planetlərarası orbital stansiyası qurarıq. Kosmik camaat olmağın ləzzəti ayrı şeydir, bunu çinqill-daşlı Qarabağda eşələnən erməni eşşəkləri qanmazlar (Hərçənd işimizi müəyyən qədər ehtiyatlı tutmalı, peykləri gözümüzdən bir an belə uzaq qoymamalıyıq. Oğru millətdirlər, bir də gördün Sarı gəlin kimi peyki də çırırdırdılar, milli həyatımızın 100-200 ili də həmin peykin yiyəsi olmağımızın sübutuna getdi). Şair məhz bu məqamda deyibdir: "Eşşədir mehrabi uca göylərin, Eşşəz ey dünya, nədir dəyərin?" Hələ biri də var: "Cənə basdım qönçəvəş peykanını, ey tazə gül, Dözmək için hicrinə düzdüm demirdən bir könül". Burada şair peykin demirdən düzəldilməsini birbaşa, uzaqgörənliklə, balanslı şəkildə, analoqu olmayan formada təsvir eləmişdir.

Təzəlikcə Bakıya normadan artıq yağış düşəndə "Bakubus"un avtobuslarının içincən su dolmuşdu. Camaat əməllicə üzürdü. Görəsən, üç peykimiz ola-ola yağışı niyə öncədən görmədik? Yəqin həmin anlarda peyklərimiz Yerini o biri tərəfində fırlanmış. Gələcəkdə bunu tənzimləmək yaxşı olardı. Qoy üçündən biri həmişə bizə tərəf baxsın. Nəzarət vacibdir. Sözləşib, bu "Bakubus"un avtobuslarına camaatın kartsız minməyi qeyri-mümkündür, deməli, Bakıda hər hansı dəlmədəsiyə getmək istəsən cibində minimum 2 manat 30 qəpik olmalıdır (iki manat kart almağa, 30 qəpik də gediş haqqı). Fikrimcə, bu, insanların konstitusiyaya hüququnu pozmaq, manatdan başqa yeni tədavül vasitəsi icad eləməkdir. Hüququ baxımdan bu, düzgün deyildir. Sabah kəndli də iddia edə bilər ki, mənəm dağma qalxmaq üçün qoyun pendiri almaq məcburidir. Sözləşib, bu avtobuslara hər yerdə kart almaq da olmur. Bəzi yerlərdə kart almaq üçün, yalan olmasın, elə avtobusda gedəcəyini qədər piyada avaralanırsan. Məsəl üçün, "20 Yanvar" metrosunun üstündə avtobusa minmək istəyən adam kart almaq üçün metroya düşməli, dolanbac labirintdə fırlanmalıdır. Orada isə gəzmək olduqca təhlükəlidir - taksi şoferləri adamı tutub müxtəlif rayonlara aparırlar. Məni bir dəfə Cəlilabada aparırdılar, Salyanda tualetə getmək adı ilə birtəhər düşüb qaçmışdım.

Qarabağ danışıqlarının artıq iki ildir dalanda olması, 25 ildir BMT-nin 4 məlum qətnəsinin kağız üstündə qalması fonunda Azərbaycan hərbi qüdrətini artırmaqda davam edir. Bu da təbii. Çünki ərazisinin 20%-i işğal altında olan məhz Azərbaycandır. Hərbi qüdrətin artırılması isə həm ölkənin müdafiə qabiliyyətinin möhkəmlənməsi, o sırada strateji obyektlərin daha effektiv şəkildə mühafizəsini, həm də sözsüz ki, işğalçı qüvvələrin ərazimizdən çıxarılmasını təmin edəcək döyüşkən ordunun qurulmasını özündə ehtiva edir.

Əlamətdardır ki, bu yöndə Azərbaycan özünün hərbi sənaye-kompleksini də inkişaf etdirir, hərbi təyinatlı məhsullar, o sırada Ermənistanın qorxulu rəyası olan pilotsuz uçan aparatları istehsal edən özəl və birgə zavodların sayını artırır. Silah alıcısından tədricən silah istehsalçısına çevrilir. Sentyabrın 25-də Bakı Ekspo Mərkəzində açılan və davam edən üçüncü "ADEX-2018" Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi bunu bir daha sübut edir.

Xatırladaq ki, sərgi dünyanın 29 ölkəsini təmsil edən 224 şirkəti bir araya gətirib. Regionda ən böyük silah və hərbi texnika ekspozisiyalarından ibarət genişmiqyaslı bu tədbir müasir silah və avadanlıqları, Azərbaycanın müdafiə sənayesi kompleksinin gücü və qüdrətinin nümayişi üçün geniş imkanlar açır.

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev sərgi ilə tanış olub, Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin pavilyonunda nümayiş etdirilən hərbi məhsullara baxıb. Müasir silah və texnikanın, habelə milli müdafiə sahəsində Azərbaycanın gücü və qüdrətinin böyük nümayişinə çevrilən sərgidə son illərdə ölkəmizdə istehsal olunan yüngül və ağır hərbi texnikalar nümayişə çıxarılıb.

Ümumilikdə, sərgidə quru qoşunları və hərbi hava qüvvələrinin texnika və silahları, hərbi aviasiya silahları, Hava Hücumundan Müdafiə sistem və vasitələri, xüsusi təyinatlı əmlak və vasitələr, informasiya texnologiyaları, kosmik texnologiyalar, ordunun inzibati və texniki təchizatı ilə bağlı yeniliklər nümayiş olunur.

Sərgidə təmsil olunan şirkətlərin sayının çoxluğuna görə ilk dördlüyə Türkiyə (41 şirkət), Rusiya (25 şirkət), İsrail (14 şirkət) və Belarus (10 şirkət) daxildir. Ümumilikdə ziyarətçi şirkət və qurumlarla birlikdə sərginin coğrafiyası 44 ölkəni əhatə edir. Onların arasında ilk dəfə olaraq, Avropa Birliyinin aparıcı dövlətlərindən biri - Fransa da var.

Fransanı təmsil edən "Naval Group" şirkəti hərbi-dəniz müdafiəsi sahəsində Avropa lideridir. Şirkət əsasən sualtı qay

Azərbaycan müharibə və müdafiə strategiyasını gücləndirir - Bakıda mühüm anlaşma

Paytaxtda Beynəlxalq Müdafiə Sərgisinin keçirilməsində əsas hədəf; Fransa ilə də hərbi sahədə razılışma - Azərbaycan hərbi gəmilər istehsal edəcək; Qarabağ məsələsində Ermənistanın güvəndiyi Parislə hərbi əməkdaşlıq daha da genişlənə bilər...

Yıqları və gəmiləri layihələndirir və inşa edir. Fransanın sərgidəki digər iştirakçısı isə "Thales" şirkətidir. Şirkət sərgidə hava hərəkətinin idarə olunması, hava müşahidə sistemləri, zirehli maşınlar, təlim və simulyasiya üzrə məhsul və xidmətlərini təqdim edir.

Beləliklə, "ADEX" sərgisi dünyanın silah bazarında ixrac üçün təklif olunan hərbi sənaye kompleksinin müxtəlif sahələri üzrə müasir müdafiə texnologiyaları, hərbi texnikanın ən son nümunələri ilə tanış olmaq imkanı yaradır. Bu sərgi ən son silah nümunələrinin nümayiş olunması və beynəlxalq hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində yeni müqavilələrin imzalanması üçün artıq əla platformaya çevrilib.

Yeri gəlmişkən, sentyabrın 26-da məlum olub ki, Azərbaycanla Fransa hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığı genişləndirməyə hazırlaşır. "Azərbaycan Fransa ilə müştərək əsasda hərbi patrul gəmiləri istehsal etməyi nəzərdə tutur". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu "Report"a Fransanın "Naval Group" şirkətinin Azərbaycan nümayəndəsi Kristof Blö bildirib. O, hazırda məsələ ilə bağlı hərtərəfli danışıqlar aparıldığını deyib.

"OPV-90 tipli hərbi gözetçi gəmiləri bütövlüklə Azərbaycanda istehsal olunacaq. Burada söhbət ayrı-ayrı parçaları gətirib yığmaqdan yox, məhz bütöv bir istehsal prosesindən gedir. Həmin gəmi su üzərində dayanıqlı olub Azərbaycanın Xəzərdə suveren hüquqlarını təmin etməyə layiqli töhfə verəcək" deyərək, Fransa şirkətinin təmsilçisi qeyd edib. OPV-90 gəmisinin həmçinin gəmiyürən raketlər sistemilə təchiz olunduğu, iki 5-10 tonluq helikopteri qəbul edə bildiyi də qeyd olunub.

Doğrudur, söhbət hələ ki Xəzər hövzəsində Azərbaycanın təhlükəsizliyinə xidmət edəcək hərbi gəmilərdən gedir. Ancaq iki dövlət arasında hərbi sferada əməkdaşlıq tədricən digər, daha önəmli hərbi anlaşmalara da gətirə bilər. Məsələn, az öncə Fransanın Azərbaycana müasir silahlar satmağa hazır olduğu haqda məlumat yayılmışdı.

Yada salmaq ki, Fransa Qarabağ probleminin dinc həllinə məsul edilmiş ATƏT-in Minsk Qrupunun 3 həmsədrindən biridir. Eyni zamanda erməni lobbisinin ən güclü olduğu, saxta soyqırım məsələsində ən ermənipərəst mövqə sərgiləyən bir Qərb ölkəsidir. Fransa prezidentlərindən biri Ermə-

nistanı hətta "Fransanın kiçik bacısı" adlandırmışdı.

Bu mənada Azərbaycan Fransa ilə hərbi sahədə əlaqələr qurması prinsiplial əhəmiyyət kəsb edir. Hər necə olmasa, ikitərəfli əlaqələrin çoxvektorluğu, ölkəmizdə Fransa biznesinin böyüməsi enində-sonunda rəsmi Parisin Qarabağ məsələsində də daha ədalətli mövqə tutmasına gətirə bilər. Üçüncü yandan, Azərbaycan digər həmsədr dövlətdən - Ermənistanın əsas müttəfiqi olan Rusiyadan böyük həcmdə silah-sursat alırsa, Fransa və onun hərbi-sənaye kompleksi də bunu edə bilər.

Beləcə, Azərbaycan müdafiə və müharibə strategiyasını cilalamaqda davam edir - həm də silahlanma siyasətini İsrail, Türkiyə, Pakistan, Belarusla yanaşı, artıq Fransa kimi nüfuzlu Avropa dövləti hesabına şaxələndirməklə. Bu xüsusda "ADEX" sərgisi dünyanın silah bazarında ixrac üçün təklif olunan hərbi sənaye kompleksinin müxtəlif sahələri üzrə müasir müdafiə texnologiyaları, hərbi texnikanın ən son nümunələri ilə tanış olmaqla yanaşı, beynəlxalq hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində yeni müqavilələrin imzalanması üçün gözəl imkanlar açır.

☐ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Ermənistan rəhbərliyi BMT tribunandasından növbəti dəfə işğalçılıq siyasətinə sadıq qalacağını nümayiş etdirdi. Baş nazir Nikol Paşinyan BMT Baş Assambleyasında çıxışı zamanı sərsəm bəyanatı, əsassız iddiaları və cəfəng fikirləri ilə dünyanı çəşməyə cəhd göstərdi. O, Dağlıq Qarabağın heç zaman Azərbaycanın tərkibində ola bilməyəcəyi iddiasını sərgiləməklə faktiki olaraq BMT tribunandasından BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə tükürdüyünü nümayiş etdirdi.

kəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu isə bildirdi ki, ermənilərin tərribatları artıq intensiv xarakter alıb: "Gün ərzində Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın və Dağlıq Qarabağ separatçılarının lideri Bako Saakyanın 3 tərribatı saydım. Birinci tərribat Ermənistan hərbi təyyarələrinin Dağlıq Qarabağ səmasında uçuşları, ikinci tərribat Nikol Paşinyanın BMT tribunandasından Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı çıxışı, üçüncü tərribat Xankəndində imzalanan sazişdir".

Ekspert hesab edir ki, Azərbaycan sərhədini pozan təyyarələr vurulmalıdır, bunun başqa yolu yoxdur: "Ermənilər bu tərribatlarını Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan

Paşinyan yenə sərsəmlədi və savaşı qaçılmaz etdi

Ermənistanın baş naziri sələflərindən də artıq radikalıq edir, BMT qətnamələrinə meydan oxuyur; **ekspert:** "Ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək üçün qərarlı addımlar atsaq..."

N.Paşinyan deyib ki, Dağlıq Qarabağ konfliktinin həlli və Qarabağın statusu məsələsi Ermənistan üçün danışıqlar prosesində prioritet olacaq. Baş nazir hakimiyyətə gəldiyi vaxtdan indiyə qədər danışıqlar prosesini pozması, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayonun gah "dqr konstitusiyasında" "dqr ərazisi" olması, gah da "dqr" in Ermənistanla birləşdirilməsi haqda sərsəmləmələri ilə faktiki olaraq işğal siyasətini açıq-aşkar bəyan etməsini "unudub", guya Ermənistanın sülh danışıqlarına sadıq olduğunu göstərməyə çalışıb. (axar.az) Həmçinin iddia edib ki, konfliktin hərbi yolla həlli cəhdləri bütün regionun təhlükəsizliyi, demokratiya və insan haqları üçün təhdidir. Paşinyan Ermənistanın bundan sonra da ATƏT-in Minsk Qrupu formatında konfliktin həlli üçün iştirakını davam etdirəcəyini söyləyib. Aylardır danışıqlardan yayınaraq, beynəlxalq sənədlərə hörmətsizliyi yada salmayan erməni baş nazir onu da deyib ki, Azərbaycan özünün danışıqlara "hörmətsiz münasibətini" dəyişməli, problemin həlli ideyasından tam olaraq imtina etməli və bundan əvvəlki razılaşmaların hamısını icra etməlidir (?)

"Azərbaycan bəyan edir ki, Qarabağ onun tərkib hissəsi olmalıdır. Bununla bərabər bəyan edir ki, Dağlıq Qarabağla danışıqlar aparmayacaq. Problem odur ki, Azərbaycan onlarla danışıqda cəhd etmədən Qarabağa necə iddia edə bilər? Bu mümkündürmü? Bu yalnız Azərbaycan hakimiyyətini xalq yox, yalnız Qarabağın ərazisi maraqlandırdığı halda mümkündür. Beləliklə, aydın olur ki, Azərbaycan hakimiyyətinin niyyəti Qarabağın Naxçıvanda olduğu kimi, ermənilərdən təmsilçisindən ibarətdir. Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibinə daxil olması onun tam məhvi anlamına gəlməsini deməyə əsas verir". Paşinyan daha bir həyasızlıq və abırsızlıq nümayiş etdirib. Deyib ki, əgər kimlərsə "yeni erməni soyqırımının" baş verməsini arzu etsə, o zaman Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tərkibində ola bilməz. Xocalı soyqırımını törədən ölkənin baş naziri həyasızcasına Azərbaycanı "genosid" də ittiham edib. Özü də Paşinyan bu çıxışı edərkən Ermənistanın hərbi təyyarələri, qırıcıları Qarabağ səmasında təlim keçirdilər. La-

kin BMT rəhbərliyi də bu faktı göz yumaraq, "inqilab" qalibinin sərsəm mövqeyinə reaksiya vermədilər.

Bundan sonra isə danışıqların davam etdirilməsi, sadəcə, mənasızdır. N.Paşinyan bu mövqeyi ilə BMT çərçivəsində keçirilən XIN başçıların görüşünün də heç bir mənasının olmadığını nümayiş etdirdi.

"Paşinyanın BMT tribunandasından söylədiklərini hakimiyyəti ələ alandan sonra söylədikləri arasında heç bir fərq yoxdur. Bundan öncəki hakimiyyətlər də eyni şeyi deyiblər. Onlar Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində olmasını heç cür qəbul etməyiblər. Danışıqlar prosesinin də dalana dirənməsinin səbəbi budur". Ermənişünas alim, politoloq Qafar Çaxmaqlı bu fikirləri "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi. Qeyd etdi ki, Bakı hər zaman məsələnin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli prinsipindən çıxış edib və bu, həll variantının yeganə yoludur: "Ermənilər bunu qəbul etmədikdə başqa alternativlər ortaya çıxır. Bunlardan biri antiterror əməliyyatları keçirib bu əraziləri özünə birləşdirməkdir. Paşinyan buradakı əhalinin təhlükəsizliyindən dəm vurur və Azərbaycana meydan oxuyur. Erməni əhalinin gələcəkdə "soyqırımı" olacağını deyir. Bu fikrin də əsası yoxdur. Məsələ Madrid prinsipləri

həll edilərkən əhalinin təhlükəsizliyi nəzərə alınır. Burada bir çox detallar var. BMT üzvləri olan ölkələrin, orada iştirak edənlərin bəlkə də bunlardan xəbəri yoxdur".

Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, Paşinyan faktiki olaraq BMT tribunandasından dünyanı aldatmaq yolunu tutdu və açıq şəkildə Azərbaycanın torpaq bütövlüyünə qarşı edilən qəsdə haqq qazandı: "O, Dağlıq Qarabağ ermənilərinin danışıqlar prosesinə cəlb edilməsi kimi heç cür qəbul edilə bilməyəcək ideyanı ortaya atır. Bu da köhnə bayatdır. Qarabağdakı separatçılıq hökm sürür və separatizmin qarşısını almaq üçün dövlətin qərarlı addımlar atmağa haqqı var. Azərbaycanın əlindən bu haqqı heç kəs ala bilməz. Ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək üçün qərarlı addımlar atsaq, Paşinyan və onun kimilərin bu sərsəmləmələri havada qalacaq".

Qeyd edək ki, sentyabrın 28-də Düşənbədə Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) dövlət başçıları Şurasının iclası keçiriləcək. Həmin toplantıda N.Paşinyanın da iştirakı gözlənilir. Bundan əvvəl isə Rusiya prezidenti Bakiyə gələcək. Eyni zamanda V.Putinin Ermənistan səfəri də planlaşdırılır. Putinin təşəbbüsü ilə tərəflər bir araya gələ, Qarabağla bağlı hansısa müzakirələr təşkil oluna bilərmi? Ermənistan aqressiv mövqə nümayiş et-

dirsə də, bəllidir ki, İrəvanı ram etmək Kremlin əlində asan bir işdir.

Q.Çaxmaqlı bu fikirdədir ki, Rusiya təşəbbüsü əldən vermək istəmir: "Azərbaycanın BMT səviyyəsində məsələyə baxılması təşəbbüsləri engəllənir. Çünki BMT məlum qətnamələrdən çıxış edə bilər və bu, Rusiyanın danışıqlar prosesinə aktiv müdaxiləsini azalda bilər. Adı var, özü olmayan MDB indiki halda heç bir təsiredici qərar qəbul edə bilməz. Putinin səfərlərindən də elə ciddi bir irəliləyiş gözləmək olmaz. İndiki durumda atılan addımlar İrəvanı özünə bağlamaq cəhdindən başqa bir şey deyil. Mən şəxsən belə bir anlaşmanın olacağına inanmıram. Həm də Putinin səfəri bununla əlaqədar deyil. Rusiya Ermənistanla gələcəkdə yaşanacaq proseslərdən narahatdır və önleyici tədbirlər almaq üçün burada məsajlar verəcək. Ola bilsin ki, Qarabağ faktoru bu proseslərdə təkanverici faktor olsun. İndiyə kimi də Rusiya Ermənistanla bağlı siyasətində Qarabağ faktorundan istifadə edib və bundan sonra da edəcək".

Maraqlıdır, hakimiyyətlərin girovuna çevrilmiş Ermənistan əhalisi Qarabağla bağlı hansı mövqedədir? Onlar övladlarının yad torpağında ölmesini istəyir, Paşinyanın sərsəm Qarabağ bəyanatlarını dəstəkləyir, yoxsa indiyə-qədərki siyasətə etiraz möv-

qeyndədirlər?

Q.Çaxmaqlı: "Ermənistan da gedən prosesləri yaxından izləyirəm. Qarabağ məsələsində nəinki Ermənistan əhalisi, hətta bütün dünya erməniliyinin fikri sabit və dəyişməzdir. Savaş halında biz bütün dünya erməniliyi ilə savaşaçağıq. 2016-nın aprelində olan hadisədən sonra xarici ölkələrdə Qarabağa savaşağa gəlmək istəyən erməni könüllülərinin sayı az qala Ermənistan ordusunun sayına bərabər idi. Ermənistan hakimiyyət başında kimin olmasından asılı olmayaraq, bu durum dəyişməyəcək. Elə bir siyasi təşkilat yoxdur ki, Qarabağın Azərbaycanın tərkibinə verilməsi, yəni məsələnin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi fikrini dəstəkləsin. Biz bunları nəzərə almalıyıq. Ermənistan cəmiyyətini ciddi təhlil edib öyrənməliyəm və bilməliyəm ki, yalnız Ermənistan ordusu ilə işimiz olmayacaq. Ermənilər ümumən xalq olaraq mövqə seçə bilmirlər. Birinci Dünya müharibəsində də xalq olaraq Osmanlı dövlətinə savaşa açmışdılar. Nəzərə alınmalıdır ki, onlar 1915 hadisələrində də xalq olaraq Rusiya və Qərb ölkələrinin yanında olduqlarına görə köçürülməyə məruz qaldılar. Bu gün əhali "qan-qan" deməsə də, o qorxunu gözə alır ki, Azərbaycanla müharibə qaçılmazdır".

"Atlas" Araşdırmalar Mər-

cana səfər öncəsi təşkil edilə bilər ki, Azərbaycan ordusu Ermənistanla məxsus təyyarələri vurmağa risk etməsin. Amma tam əksinə, Azərbaycan sərhədini pozan təyyarələr vurulmalıdır ki, Vladimir Putin Azərbaycanın mövqeyinin ciddiliyini anlasın".

Paşinyanın tərribatçı açıqlamalarına gəldikdə isə E.Şahinoğlu qeyd etdi ki, bu, son bir ayda genişləni və davamı gəlir. Üçüncü tərribata gəldikdə, politoloq bunları bildirdi: "Sentyabrın 25-də Xankəndində separatçıların lideri Bako Saakyanla Fransanın 45 min əhalisi olan Alforvil şəhərinin meri Mişel Jerşinoviç arasında "dostluq və əməkdaşlıq sazişi" imzalanıb. Bu da ermənilərin Fransa prezidenti Emmanuel Makronun Bakıya səfəri öncə həyata keçirdikləri oxşar tərribatdır. Makronun ziyarəti öz yerində, ancaq Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Fransanın Azərbaycandakı səfirini XIN-ə çağıraraq, ona nota verilməlidir".

Bundan əvvəlki Ermənistan rəhbərliyi də BMT tribunandasından heç zaman konstruktiv mövqə nümayiş etdirməyib. Amma Ermənistanın hazırkı baş naziri sələflərindən də artıq radikalıq nümayiş etdirməklə beynəlxalq aləmə, BMT qətnamələrinə meydan oxudu. İndi söz Azərbaycanın, daha doğrusu, Azərbaycan əsgərinindir...

□ E.PASASOY,
"Yeni Müsavat"

Noyabrın 4-də ABŞ-ın müəffiqləri İrandan neft idxalını dayandırarsa, qiymət 100 dollara yüksələcək.

Bunu "FACTS Global Energy"nin direktoru Fereidun Fesharaki bildirib. Onun sözlərinə görə, İrandan tedarük tamamilə kəsilsə, digər böyük istehsalçılar bu boşluğu asanlıqla bağlaya bilməyəcəklər. Nəticədə "Brent" markalı neftin qiyməti 100 dolları keçəcək: "ABŞ-ın qaya qazı və neft istehsalçıları tam gücü ilə işləyirlər. Lakin ABŞ-ın qazının İranın bazaradakı yerini dolduracağına inanmaq əsassızdır".

O deyib ki, sanksiyalar tətbiq edilməzsə, neftin qiyməti 70 dollara düşəcək.

Məlumat üçün bildirik ki, "Brent" markalı neftin qiyməti 2014-cü ildən sonra 100 dollar olmayıb.

İqtisadçı ekspertlərin neftin qiymətinin 100 dollara qalxıb-qalxmayacağı ilə bağlı proqnozları müxtəliflik təşkil edir. Əgər bu baş verərsə, hansı nəticələr verəcəyi barədə fikirlər də birmənalı deyil. Bunun inflyasiyaya səbəb olacağını düşünənlər də var, faydalar verəcəyini deyən də.

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı ekspert Fikrət Yusifov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, son vaxtlarda baş verən hadisələrin gedişatı neftin qiymətlərinə ciddi şəkildə təsir edir: "Bəzi ekspertlərin apardıqları araşdırmalardan sonra verilən rəylər bundan ibarətdir ki, neftin bugünkü qiymətləri haradansa 85 dollar civarındadır və bu, neftin real qiymətlərindən təxminən 10 dollar və ya ondan bir

Neft bahalaşır - faydaları nə olacaq...

Fikrət Yusifov: "Neftin qiymətinin artması milli valyutanın məzənnəsinin möhkəmlənməsinə qarantıya olacaq"

az artıqdır. Siyasi müstəvidə hadisələrin inkişafı, noyabrın əvvəllərində vəziyyətin gərginləşə biləcəyi, İrana qarşı noyabrın əvvəllərində qoyulacaq sanksiyalar bazarında neftin həcmnin azalmasına səbəb olacaq. Bu da nəticə etibarən neftin qiymətlərinin artmasında mühüm rol oynayacaq. Amma bu sanksiyaların nə dərəcədə real işləyə bilməsi zamanla məlum olacaq. Çünki İran tərəfi də buna cavab olaraq Hörmüz

boğazının bağlanması barədə qərar verə bilər. Bunun da çox ciddi nəticələri olar. Çünki dünyaya bazarına çıxarılan neftin 20%-i bu boğaz və Fars körfəzi vasitəsilə çıxarılır. Qarşıdurma nə ilə nəticələncək, hadisələr hərbi münaqişəyə çevriləcək kimi suallar ortada var. Yaxud ABŞ noyabrın 4-nə qədər İran rəhbərliyi ilə hansısa danışıqlara gedəcəkmi kimi suallar da az deyil. İndiki Amerika rəhbərliyinin taktiki gedişlərində

belə məqamlar var. Necə ki, Donald Tramp Şimali Koreya rəhbəri ilə dil tapıb bir dəfə görüşdü. Bu günlərdə də ikinci görüşün baş tutacağı gözlənilir. İndidən proqnozlar vermək çox çətindir. Amma siyasi müstəvidə hadisələr deyilən kimi baş verəcəksə, İran neftinə qoyulan embarqo nəzərdə tutulan səviyyədə icra ediləcəksə, bu, neft bazarında qiymətlərin artması demək olacaq. Bu günlərdə Amerika prezidenti öz

twitter səhifəsində OPEK üzvü ölkələrində neftin qiymətlərinin aşağı salınması təşəbbüsü ilə çıxış etdi. Amma OPEK üzvü ölkələrinin xarici işlər nazirləri bir araya gəldi və bu təşəbbüsə heç bir reaksiya vermədilər, neftin hasilatının eyni səviyyədə saxlanılması üzərində qərarlaşdılar. Bütün bu gedişat verilən rəylərin haradansa mənfiqi əsasını təşkil edir. Neftin qiyməti yaxın zaman içərisində, hətta yaxın aylarda 90 və ya 100 dollara qədər qalxa bilər. Amma bir daha təkrar edərəm ki, bu, neftin real qiyməti deyil. Dünya iqtisadi müstəvisində baş verən proseslərə uyğun qiymətdir. Sadəcə olaraq, siyasi faktorlarla, hadisələrlə bağlı olan bir vəziyyətdir. Adətən belə vəziyyətlər çox da uzun sürmür. Haradansa bir kompromisə gəlinir, münaqişənin həlli yolları tapılır. Nəticədə də vəziyyət normal axarına düşür. Həqiqətən də yaxın aylarda neftin qiymətinin artması gözlənilir".

Sabiq nazir neftin qiyməti deyilən dərəcədə qalxarsa, hansı nəticələrinin olacağına dair bunları dedi: "Təbii ki, neft

hasilat edən ölkələr dünya bazarlarında neftin qiymətinin bu şəkildə qalxmasından daha çox bəhrələncək. Xüsusilə bu, Rusiya üçün daha çox sərfəlidir. Çünki Rusiya neft ixracına görə dünyanın əsas aparıcı ölkələrindən biridir. Səudiyyə Ərəbistanı, Amerika kimi ölkələrlə bir sırada dayanır. Neft qiymətlərinin artımı neft ölkələrinə valyuta ehtiyatları formalaşdırmağa imkan verəcək. Qiymət artımının inflyasiyaya səbəb olacağı barədə deyilənlərə gəlincə, onu dəyə bilərəm ki, inflyasiya o halda baş verir ki, neftin qiyməti aşağı düşsün, bu səbəbdən milli valyutalar zəifləsin, ucuzlaşsın. Bu durumda eks proseslər baş verir. Neft qiymətlərinin artmasından neft ölkələri daha çox valyuta əldə edə biləcəklərsə, bu, əksinə, həmin ölkələrin milli valyutalarının məzənnəsinin möhkəmlənməsinə, yaxud onun məzənnəsinin sabit qalmasına bir qarantıya olacaq. Hadisələrin yuxarıda dediyim tərzdə inkişafı gözlənilir".

□ **Cavanshir ABBASLI, "Yeni Müsavat"**

Ekspert tıxac problemini kəskinləşdirən qərardan danışdı Elməddin Muradlı: "Bu işi BNA təşkil etməlidir, onlar isə hazır deyil"

Bakının tıxac problemi görülən tədbirlərə baxmayaraq məsələ hələ həllənməyib. Ötən illər ərzində yol infrastrukturunu yenilənib, dar, ensiz küçələr genişləndirilib. Nəqliyyat vasitələrinin müxtəlif istiqamətlərdə hərəkətinə imkan verən körpülər də inşa olunub. Ancaq tıxac problemi sanki Bakının "alınma yazılıb". Maraqlı fakt ondan ibarətdir ki, tıxaclar yalnız mərkəzdə və pik saatlarında deyil, şəhərin istənilən yerində, istənilən saatda yaranır. Bu barədə çox yazılıb, çox deyilsə də, problemin həlli yolunda çox az irəliləyiş müşahidə olunur. Alternativ yollar da şəhər sakinlərinin karnına gəlmir. Hazırda hər gün Bakının mərkəzi küçələrində, girişində və "20 Yanvar" metrosu istiqamətində nəqliyyatın hərəkəti demək olar ki, iflic vəziyyətdə olur.

Bu qədər yol çəkilişi, yolların genişləndirilməsi həyata keçirildiyi halda niyə tıxac problemi yaşanır?

Ekspert, avtosfer.az saytının baş redaktoru Elməddin Muradlı deyir ki, 2018-ci il iyulun 15-də yol polisində dayanma-durma, parklama qaydalarının təşkili, bu sahədə nəzarət səlahiyyətləri alınıb Bakı Nəqliyyat Agentliyinə (BNA) verilib. Bu qərar Bakıda yaşanan tıxac probleminin kəskin şəkildə almasına gətirib çıxarıb:

"Həmin gündən sonra ortada boşluq yaranıb. Həmin qərar verildikən boşluğun yaranacağı nəzərə alınmayıb. Bu gün paytaxtda, xüsusən mərkəzi küçələrdə müşahidə edilən tıxacların yaranması da məhz həmin qərara bağlıdır. Hər halda, səlahiyyətlər BNA-ya keçənə qədər dayanma-durma, parklama qaydalarını ehatə edən səlahiyyətlər Dövlət Yol Polisində (DYP)

saxlanılmalı idi. Qanunla, məntiqlə bu il iyulun 15-dən DYP-nin səlahiyyətləri bitib. Bu işi BNA təşkil etməlidir. Agentlik isə buna hazır deyil. BNA-nın infrastrukturunu hazırlamaqda qurulmaqdadır. Kameralar quraşdırılır. BNA çalışır ki, ümumiyyətlə, sürücü ilə hər hansı bir təmas olmasın, məsələ elektron qaydada həll edilsin. Yeni sürücü maşını qanunla qadağan olunmuş ərazidə saxlayıbsa, kameralar qeydə alacaq və sürücüyə cərimə tətbiq olunacaq. Parklama qaydası pozularsa da, eyni mexanizm işə düşəcək, sürücünün mobil telefonuna, ünvanına cərimələnməsi haqda məlumat gələcək. Əslində bu çox yaxşı sistemdir, lakin işlək duruma gətirilməlidir. Hazırda şəhərin küçələrində kim harada, necə istəyə maşını saxlayır. DYP əməkdaşı sürücüyə nəqliyyat vasitəsini qadağan olunmuş ərazidə saxladığını

bildirir və maşını ərazidən götürməsinə istəyir. Sürücülər də bilir ki, DYP əməkdaşlarının artıq dayanma-durma, parklama ilə bağlı hər hansı cərimə tətbiq etmək səlahiyyəti yoxdur. Odu ki, şəhərdə tıxac problemi daha kəskin şəkildə özünü büruzə verir".

Elməddin Muradlı deyir ki, şəhərdə BNA kameralarının quraşdırılması dövlət büdcəsinə milyonlarla manata başa gələcək: "Şəhərin elə küçələri, dalanları var ki, orada kamera quraşdırılması mümkün deyil. Yaşıllıqlar, ağaclar görüntünü məhdudlaşdırır. Ona görə də

BNA-nın tam olaraq, mükəmməl şəkildə bu işi qura biləcəyinə inamım azdır".

Ekspert DYP-nin səlahiyyətlərinin alınması BNA-ya verilməsinin səbəblərinə də toxunub: "DYP əməkdaşları 30 saniyə ərzində vətəndaşın maşını götürüb cərimə meydançasına aparırdı. Bu da problem yaradırdı. Ardından başlandı planşetlə harada gəldi maşınların şəklini çəkib cərimə tətbiq etməyə. Vətəndaş maşından düşüb aptekə girib dərman alır, çıxır artıq cərimə yazılıb. Amma yaxınlıqdakı telefon mağazasının, böyük su-

permarketin qarşısında dayanandan, real olaraq yolu kəsən maşınlar toxunmurdular. Bu da digər problem idi. Belə narahatlıqlar yaradıb vəziyyəti qəlizləşdirdilər və səlahiyyətləri əllərindən alınıb BNA-ya verildi. BNA həmin infrastrukturunu nə vaxt quracaq, proses nə vaxt başa çatacaq bilinmir".

Elməddin Muradlınin sözlərinə görə, səlahiyyətlər DYP-də olduğu müddətdə Bakı şəhərində xidmət aparan 300-350 nəfər əməkdaş həm də tıxac problemi ilə məşğul olub: "Təsəvvür edin ki, 350 nəfər əməkdaş hər gün da-

yanma-durma, parklama qaydaları ilə bağlı tənzimləmə aparırdılar. İndi isə həmin əməkdaşların belə səlahiyyəti yoxdur. Digər tərəfdən də həmin 350 nəfər də bu işin öhdəsindən ortabab səviyyədə gəlirdi. Bundan sonra eyni işi kostyumda gəzən BNA əməkdaşları gerçəkləşdirəcək. Bu işin necə baş tutacağı mənə qaranlıqdır. Sürücülərimiz qayda pozmağa meyillidirlər, kobud, aqressiv reaksiyaları da var. Düşünürəm ki, BNA əməkdaşları sürücülərlə çox böyük problemlər yaşayacaqlar. Ziya Məmmədovun dövründə Nəqliyyat Nazirliyinin müfəttişləri ilə sürücülərin əlbəyaxa davaları, yollarda yaşanan xoşagəlməz hadisələrin yenidən təkrar olunması ehtimalı da böyükdür. Geriyə, həmin günlərə qayıtmaqın tərəfdarı deyiləm. Sürücülər var ki, nəqliyyat vasitəsini az qala yolun ortasında, 3-cü cərgədə saxlayırlar. DYP əməkdaşı yaxınlaşır, maşını yoldan götürməsinə tələb edir. Sürücü də bilir ki, DYP-nin artıq səlahiyyəti əlindən alınıb və maşını çəkmir. Sürücülərdə arxayınlıq yaranıb ki, DYP cərimə yazmır və necə gəldi maşını saxlayırlar. Düşünürəm ki, səlahiyyətlər BNA-ya tam keçənə qədər, mexanizm işə düşənə qədər DYP bu işi yerinə yetirməlidir ki, şəhərdə yaşanan kəskin tıxac problemi aradan qaldırılsın".

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV, "Yeni Müsavat"**

Nyu-Yorkda BMT Baş Məclisinin 73-cü sessiyası öz işini davam etdirir. Sessiya çərçivəsində Dağlıq Qarabağ mövzusu ətrafında da bu və ya başqa formatlarda müzakirələr aparılır. O sırada artıq Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri - Elmar Məmmədyanov və Zöhrab Mnatsakanyanın ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri ilə və ayrı-ayrılıqda bir araya gəliblər.

Lakin siyasi şərhçilərin bu görüşlərdən gözləntiləri böyük deyil. Əsas səbəb də işğalçı Ermənistanın hazırkı rəhbərliyinin, xüsusən də baş nazir Nikol Paşinyanın məsələdə dinc həlli istisna edən diametral zidd mövqeyidir. Hərçənd erməni rəhbərliyi özünü elə aparır ki, sanki münaqişənin həllinə əsas əngəl Azərbaycan və onun "davakar ritorikasıdır". Bu da növbəti fakt.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsi müharibə yolu ilə deyil, tərəflərin qarşılıqlı güzəştə getməsi əsasında sülh şəraitində həll olunmalıdır". Bunu Ermənistanın baş naziri Paşinyan BMT Baş Assambleyasının Nyu-Yorkda keçirilən sessiyasında çıxışı zamanı deyib. Paşinyan çıxışı zamanı Qarabağ münaqişəsinin guya İrəvanın xarici siyasət gündəliyində ilk sırada durduğunu, ö-

İrəvanın növbəti Qarabağ blefi - düşmən vaxt udmağa çalışır

Erməni baş nazir BMT tribunasından da yalanlar püskürdü; işğalçı ölkə rəhbərindən növbəti sərəm iddialar; **rusiyalı tanınmış yazıçı-publisist**: "Moskva İrəvanda baş verənlərə tarazlıq kimi Bakı ilə xüsusi münasibətlər qurmaq əzmindədir..."

kəsinin problemin həlli istiqamətində "konstruktiv" danışıqları davam etdirəcəyini söyləyib. "Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli bizim xarici siyasət gündəliyimizdə birinci yeri tutur. Ermənistan münaqişənin sülh yolu ilə həlli üçün konstruktiv danışıqları davam etdirəcək", - deyə o, iddia edib.

Lakin erməni tərəfinin, konkret olaraq, Nikol Paşinyanın Qarabağ məsələsində "konstruktivliyi"nin nədən ibarət olduğunu artıq bilməyən yoxdur. Onun işğal altındakı Dağlıq Qarabağa gedərək, orada verdiyi sərəm bəyanatlar, hətta Dağlıq Qarabağla yanaşı, ətraf 7 rayonun da ermənilərə məxsus olmasını bildirməsi bu adamın xəstə təfəkkürlü olması ilə bərabər, sülh anlayışından xeyli uzaq olduğunu göstərir. Odur ki, Paşinyanın BMT tribunasından da ənənəvi erməni məkrindən qaynaqlanan yalanı və beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmağa çalışması əslində təəcüblü deyil.

"Azərbaycan bəyan edir ki, Qarabağ onun tərkib hissəsi olmalıdır. Bununla bərabər, bəyan edir ki, Dağlıq Qarabağla danışıqlar aparmayacaq. Problem odur ki, Azərbaycan onlarla danışımağa cəhd etmədən Qarabağ necə iddia edə bilər? Bu mümkündürmü? Bu, yal-

nız Azərbaycan hakimiyyətini xalq yox, yalnız Qarabağın ərazisi maraqlandırdığı halda mümkündür. Beləliklə, aydın olur ki, Azərbaycan hakimiyyətinin niyyəti Qarabağın Naxçıvanda olduğu kimi, ermənilərdən təmizlənməsindən ibarətdir. Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibinə daxil olması onun tam məhvi anlamına gəlməsini deməyə əsas verir", - deyə erməni baş nazir gerçəyi baş-ayaq təqdim etməklə dünya birliyini bir daha çaşdırmağa səy edib.

Onun ali tribunadan ardınca Azərbaycanın əzəli və qanuni torpağı olan Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində ola bilməyəcəyini söyləməsi də erməni həyasızlığının növbəti təsdiqi olmaqla yanaşı, yuxarıdakı qənaətimizin başqa bir təsdiqi sayılmalıdır.

Rəsmi İrəvanın Qarabağ məsələsində radikal mövqeyi və müharibəyə aparan ritorikası fonunda Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Bakıda görüşlərinə marağına səbəb olub. Məsələn, rusiyalı tanınmış ictimai-siyasi xadim və yazıçı-publisist Aleksandr Proxanovun bu xüsusda Rusiya prezidentinin Bakı səfərindən gözləntisi var.

"Rusiya ilə Ermənistan arasında gerginlik mövcud-

dur. Bu respublikada kəskin dəyişikliklər və qərbyönlü ciddi oyunçunun meydana çıxmasından dolayı Kremlin gizli təlaşları yaranıb. Bu səbəbdən Rusiyanın Azərbaycana marağı daha da artıb". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə A.Proxanov "Vestnik Kavkaza" nəşrinə açıqlamasında Putinin Bakı səfərinə münasibət bildirərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, Moskva İrəvanda baş verənlərə tarazlıq kimi Bakı ilə xüsusi münasibətlər qurmaq əzmindədir. "Düşünürəm ki, bu mövzu da İlham Əliyevlə Vladimir Putin arasında danışıqlarda diqqətdə olacaq", - deyə Proxanov qeyd edib.

Öz növbəsində tanınmış politoloq, Moskvadakı Siyasi Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru Sergey Markov V.Putinin səfərinin Bakıda iki ölkə arasında iqtisadi forumun keçirildiyi günlərə təsadüf etməsinə diqqət çəkərək, bunu Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin yüksək səviyyədə və inkişafda olmasının daha bir təzahürü hesab edir.

"Üstəlik, bizim artıq baş tutmuş regional əməkdaşlıq formatlarımız var. Başqa yandan, bu, haradasa Ermənistan üçün örnəkdir. Axı bu gün İrəvan-Moskva münasibətləri alınmır. Fikrimcə, Vladimir Putinin budəfəki Bakı səfəri

onun göstəricisidir ki, Ermənistanın indiki hakimiyyəti özünün siyasəti ilə ölkəsini çox təhlükəli zonaya daxil edib - harada ki, Rusiya özünün regionda əsas müttəfiqi qismində Azərbaycanı görməyə hazırdır" - politoloq adıçəkilən nəşrə açıqlamasında vurğulayıb.

Onun qənaətinə, Azərbaycan və Rusiya liderləri arasında intensivləşən görüşlərə ona işarədir ki, iki dövlət arasında əlaqələr pozitiv tempdə inkişaf etməkdədir. "Bundan əlavə, intensivlik prezidentlər arasında çox yaxşı dost münasibətlərin təzahürüdür. Danışıqların intensivliyi həmçinin Rusiya və Azərbaycan sərhədləri yaxınlığındakı regionda qeyri-sabitliklə bağlıdır. O sırada Ermənistanda da qarışıqlıq yetişməkdədir. Orada nəticələri indidən çox aydın olan sürətli dəyişikliklər gedir. Eyni proses böyük Yaxın Şərq bölgəsində cərəyan edir", - deyə Sergey Markov əlavə edib.

Ermənistandakı situasiyanın Dağlıq Qarabağ məsələsinə mümkün təsirləri barədə digər maraqlı rəylər də var. Ortaq yanaşma belədir ki, işğalçı ölkədəki situasiyanın inkişafı labüd olaraq, Moskva-İrəvan münasibətləri ilə bağlı Kremlin konkret seçimi vadar edəcək və bu seçim özünü Qarabağ məsələsində də göstərəcək...

Suriya ermənilərinin Laçına köçürülməsi davam edir - yeni fakt

Ermənistanın siyasi rəhbərliyi Suriya ermənilərini humanitar yardım bəhanəsi ilə Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarına planlı şəkildə köçürməkdə davam edir (modern.az). Ermənistan KİV-i xəbər verir ki, ötən gün daha bir ailə Suriyadan işğal altındakı Laçın rayonunun mərkəzinə köçürülüb. Belə ki, əslən Suriyanın Əl-Kamişlı şəhərindən olan Sezar Tatleyan həyat yoldaşı və övladı ilə birlikdə "Tufenkyan" fondunun onlar üçün tikdiyi evə köçüb.

"Tufenkyan" fondunun icraçı direktoru Raffi Dudaklyan bu il Ermənistandan Qarabağa köçmək istəyən daha 6 ailəni evlə təmin etmək üçün addımlar atıldığını bildirib.

Xatırladaq ki, Suriyada vətəndaş müharibəsi başlayan dan sonra rəsmi Yerevan bu ölkədən qaçqın düşən 200-dən artıq ailəni Qarabağ torpaqlarında yerləşdirib.

Azərbaycan tərəfi isə defələrlə düşmən tərəfin bu tərribatçı hərəkatlarını, süni məskunlaşma siyasətini pisləyib, bu siyasətin ilk növbədə torpaqlarımıza köçürülən ermənilərin həyatı üçün böyük təhlükə yaratdığı barədə xəbərdarlıqlar edib. Çünki Qarabağ müharibəsi hələ bitməyib.

AİB Azərbaycan iqtisadiyyatının artımı ilə bağlı proqnozu dəyişməz saxlayıb

2018-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatının artımı 1,7 faiz, 2019-cu ildə 2 faiz təşkil edəcək.

"Trend" in məlumatına görə, bu barədə Asiya İnkişaf Bankının hesabatında deyilir.

Bank artımla bağlı proqnozu əvvəlki hesabatla müqayisədə dəyişməyib.

Hesabata əsasən, 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarında Azərbaycan iqtisadiyyatı 1,3 faiz artıb. Ötən ilin eyni dövründə isə 1,3 faiz azalma qeyd edilmişdir.

2017-ci ilin ilk altı ayı ilə müqayisədə bu ilin yanvar-iyun aylarında neft sektoru 0,1 faiz, qeyri-neft sektoru 2 faiz artıb. Sənaye sektoru 1,2 faiz, kənd təsərrüfatı 7,6 faiz artıb.

Bundan başqa, bank öz hesabatında tədiyə balansının cari əməliyyatlar hesabının profisit üzrə proqnozu 2018-ci il üçün ÜDM-in 6,9 faizindən 7,9 faizinədək, 2019-cu il üçün ÜDM-in 6,2 faizindən 10,9 faizinədək yaxşılaşdırıb.

Azərbaycana daxil olan nəqliyyat vasitələrinin ölkədə qalma müddəti ilə bağlı məhdudiyət ləğv edilə bilər

"Azərbaycana daxil olan nəqliyyat vasitələrinin ölkədə qalma müddəti ilə bağlı gömrük qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş məhdudiyətin ləğvi nəzərdə tutulur".

"Report" un məlumatına görə, bunu Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) Hüquqi Təminat İdarəsinin rəisi Sənan Muxtarov "Gömrük İslahatları və Modernləşdirmə" mövzusunda keçirilən təlimdə bildirib.

Onun sözlərinə görə, hazırda qüvvədə olan qaydaya görə, Azərbaycana daxil olan nəqliyyat vasitələri 90 gün ərzində ölkəni tərk etməli, Azərbaycanı tərk edən nəqliyyat vasitələri isə 2 il müddətində ölkəyə geri qayıtmalıdır.

"Turizmin inkişafına dəstək məqsədilə bu müddətin ləğv edilməsi üçün gömrük qanunvericiliyində dəyişiklik nəzərdə tutulub. Müvafiq təklif artıq hökumətə göndərilib. Təklif təsdiqləndiyi halda bu müddətin ləğv edilməsi planlaşdırılır", - deyərək DGK rəsmisi qeyd edib.

O ktyabrın 28-də Gürcüstanda keçiriləcək prezident seçkilərində 25 namizəd iştirak edəcək. Onlardan 19-u siyasi partiyaları, 6-sı isə təşəbbüs qruplarını təmsil edir.

Prezidentliyə namizədlər sırasında David Bakradze ("Avropa Gürcüstanı-Azadlıq uğrunda hərəkət"), Mixail Saluaşvili (Ədalət bərpası - "Xalqın səsi"), Zviad Baqdadzede ("Vətəndaş platforması-Yeni Gürcüstan"), Şalva Natelaşvili ("Gürcüstan Leyboristlər Partiyası"), keçmiş xarici işlər naziri, birleşmiş müxalifətin namizədi Qriqol Vaşadze (Vahid Milli Hərəkət Partiyası), keçmiş xarici işlər naziri Salome Zurabişvili (seçicilərin təşəbbüs qrupu, hakim partiyasının dəstəklədiyi namizəd), İrakli Qorqadze (Gürcüstanın Azadlığı Uğurunda Hərəkət), David Usupaşvili (Azad Demokratlar), Zurab Caparidze (Qırçı) və digərləri var.

Qanuna görə, prezidentliyə namizədlər seçkilərə 12 gün qalanadək (oktyabrın 16-dək) namizədliyini geri götürə bilərlər. Əks halda, onların adları seçki bülletenlərində qeyd olunacaq. Ekspertlər hesab edir ki, oktyabrın 16-dək namizədlərin bəzilərinin namizədliyini geri götürməsi istisna deyil.

Hazırda isə namizədlər sırasında nisbətən favorit sayılan 2-3 nəfər var. Onlardan biri hakimiyyətin dəstəklədiyi namizəddir. Biri Qriqol Vaşadze, digəri isə David Bakradzedir. Əsas mübarizənin bu namizədlər arasında keçəcəyi proqnozlaşdırılır.

Gürcüstanda keçirilən seçkilərdə Qərblə Rusiyanın da mübarizəsinin gedəcəyi şübhəsizdir.

Gürcüstanda prezident seçkisində qütblərin savaşı

Seçki mübarizəsindən Qərbə, yoxsa Rusiyaya meyilli namizəd qalib çıxacaq?

Bəs bu mübarizədən hansı tərəfin, hansı namizədin qalib çıxmaq şansı yüksəkdir?

Politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hələlik mübarizə Rusiya və Qərb arasında getmir: "Rusiyanın Gürcüstanda əsas adamı parlamentin keçmiş spikeri Nino Burcanadzadze, onun da xalq arasında elə böyük nüfuzu yoxdur. Qərbbə meyilli namizədin daha çox səs qazanacağı ehtimalı var".

Politoloq Əhəd Məmmədli isə bildirdi ki, Gürcüstanda artıq kim iqtidarda olursa olsun bu ölkə öz vektorunu Qərbə çevirib. 2008-ci il mü-

haribəsi ilə Rusiya böyük ölçüdə Gürcüstanı itirib. İkincisi, Gürcüstan parlament üsul-idarəsinə keçdikdən sonra prezident postu bu ölkədə hələdə rol oynamır. Amma təbii ki, prezident seçkiləri ümumxalq səsverməsi ilə keçirildiyi üçün önəmli bir hadisədir: "Bundan da irəli gələrkə Qərb də, Rusiya da çalışacaq ki, öz namizədi qalib gəlsin. Gürcüstanda keçirilən prezident seçkilərində üstünlük istənilən halda Qərbdədir. Rusiya Gürcüstanın ərazisindəki iki separatçı rejimin "müstəqilliyini" tanıyıb. Gürcülər daha çox millət-

çidir. Cəmi 10 il bundan əvvəl rus tankları gürcü şəhərlərini bombalayır, Tiflisin 20 kilometrliyində dayanmışdı. Şübhəsiz ki, gürcü xalqı bunları unutmayıb və çətin ki, ən azı yaxın illərdə unutsun. İvanəşvili baş nazir olanda belə bir fikir yayıldı ki, Rusiya Gürcüstanı qayıtdı, amma sonrakı qədişatla gördük ki, heç də belə deyil. Postsakaşvili Gürcüstanı da Qərbə inteqrasiyasını davam etdirdi. Gürcüstan NATO üzvlüyünə kifayət qədər yaxınlaşıb. Bundan sonra da Gürcüstan prezident seçkilərinin nəticəsindən asılı olmayaraq Qərbə inteqrasiyaya davam edəcək. Gürcüstan Abxaziya və Cənubi Osetiya şantajına rəğmən Qərbə seçdi. Düz etdi, ya etmədi, bu, artıq başqa söhbətin mövzusu. Konkret hansı şəxsin prezident seçilməsi şansının yüksək olduğunu bu gün dəqiq söyləmək çətin, amma dəqiq olan odur ki, Qərbə inteqrasiyanın tərəfdarı olan namizədlərdən biri daha çox səs toplayacaq".

□ **Əlibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"**

Türkmənlər qətlə təhlükəsi ilə üz-üzə

Onları PKK-dan necə qorumalı; **Fazil Mustafa: "Türkiyənin bu prosesə İranla birlikdə təsir göstərməsi daha doğru olardı"**

Bu günlərdə Kerkükdəki türkmənlərin taleyi ilə bağlı növbəti həyəcanlı xəbər yayıldı. Bildirildi ki, PKK terror təşkilatının Kerkükdə türkmənlərə qarşı hazırladığı xain plan ortaya çıxıb.

Məlumatla görə, son vaxtlar PKK terrorçularının Kerkük şəhərində əhali arasında yerləşməsi ciddi narahatlıq doğurub. Narahatlığa səbəb isə PKK terrorçularının türkmənlərə qarşı qətləmin planı hazırlamasıdır. Avropa.info-nun xəbərinə görə, İraq Türkmən Cəbhəsinin məsulu Məhəmməd Saman "Anadolu"ya açıqlamasında deyib ki, bir il öncə şəhəri tərk edən terrorçular son aylarda yenidən şəhərə geri dönməyə başlayıblar. M. Saman deyib ki, PKK terrorçularının şəhərə yerləşməsindən əhali ciddi narahatlıq yaşatmaqdadır: "Peşmərgə və kürd əsası gücləri arasında PKK terrorçular Kerkükə sızmaqdadır. Terrorçuların başqa ad altında şəhərə yerləşməsi ciddi xain planlardan xəbər verir. Biz onların türkmənlərə qarşı yenidən qətləmlər törədəcəyindən endişəlilik".

Qeyd edək ki, bundan əvvəl də türkmənlərə qarşı dəfə-

lərlə qətləmlər törədilib, minlərlə qan qardaşımız öz yurd yerlərindən, tarixi məskənlərindən didərgin salınıb. İddialar var ki, türkmənlərin tarixi torpaqlarından qovulmasında məqsəd neftlə zəngin ərazilərin nəzarətə alınması, həmçinin bölgədə qeyri-türklərin yerləşdirilməsi nəticəsində müxtəlif dünya ölkələrinin laboratoriyalarında hazırlanan planların uğurla başa çatdırılmasıdır. Təbii ki, bu vəziyyət bütün türk dünyasını, xüsusilə də Türkiyə və Azərbaycanı narahat etməlidir. Bölgədə əsas güc mərkəzinə çevrilmiş qardaş Türkiyənin türkmənləri xilas üçün planlarının olması da istisna deyil. Qardaş ölkənin Suriya

və İraqda PKK, PEJAK, İŞİD-ə qarşı apardığı savaşı davam edir. Terrorçu təşkilatlar fürsət düşən kimi özlərinin xain proqramlarını reallaşdırmaq istəyirlər. Bu prosesdə onlara erməni terrorçuları da dəstək verir. Hətta PKK-nın Ermənistan və Dağlıq Qarabağda təlim düşərgələrinin olduğu barədə bu yaxınlarda Türkiyə mediasında yazıldı. Hətta bir qrup terrorçu Ermənistan və Türkiyə ərazisinə keçməyə hazırladığı bildirildi. PKK xilas üçün Ermənistan, oradan da Qarabağı sığınır, sakitlik yarananda isə yenidən geri dönr, türklərə qarşı qətləmlər hazırlayır. İndiki məqamda türkmənləri PKK hücumundan qorumaq lazım-

dır ki, sonra gec olmasın. Amma özlərini həm də azərbaycanlı hesab edən türkmənlərə Bakının da hansısa vasitə ilə dəstək olması zəruridir.

Deputat, BQB başkanı Fazil Mustafa "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Türkiyənin bu prosesə İranla birlikdə təsir göstərməsi daha doğru olardı: "Bölgədə hər iki dövlət PKK-nı ortaq düşməne çevirməsələr, bölgədə terrorun qarşısını almaq çətin olacaq. İraq hökuməti də daha çox İranın diktəsi ilə hərəkət etdiyindən, bu məsələyə anlayışla yanaşacaq".

F. Mustafanın fikrincə, Azərbaycanın bu məsələdə real yardım imkanı yoxdur: "Çünki İraqla həmsərhəd deyil ki, oradan dəstək versin. Həm də başqa ölkənin daxili işlərinə qarışmaq da mümkünsüzdür. Söhbət mənəvi dəstəkdən gəldə bilər. Əsas ağırlıq yenə də Türkiyənin üzərinə düşür".

Bəs deputatın parlamentdə türkmən qardaşlarımızı heç olmasa humanitar dəstəklə bağlı məsələ qaldırmaq niyyəti varmı?

F. Mustafa bunu mümkün saydı: "Humanitar dəstək barədə məsələ qaldırmaq olar. Bu yenə də İraq hökumətinin razılığı ilə gerçəkləşdirilməlidir. Bütün hallarda Kerkük türklərinin durumu ilə bağlı məsələni gündəmə gətirmək vacibdir".

□ **ELSAD, "Yeni Müsavat"**

Böyük Britaniyada "Breksit" mübahisələri bitmir. Ən son olaraq baş nazir Tereza Mey bildirib ki, Avropa Birliyi üzvlüyündən rəsmən ayrılacağı 2019-cu ilin martına qədər parlament seçkilərinin keçirilməsi "milli maraqlara uyğun deyil".

dənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsində görünür. Bu həm də bir mənada referendumun nəticələrinin ləğv olunması, yeni yeni bir referendumun keçirilməsi deməkdir. Məsələ ondadır ki, hazırkı İngiltərə hökuməti Breksiti

manı Böyük Britaniyada yaşayan Avropa İttifaqı vətəndaşlarının statusu da qeyri-müəyyəndir. Hazırda Böyük Britaniyada bir qisim vətəndaş yenidən referendum keçirilməsini tələb edir, bunu müxalif Leyboristlər Partiyası da dəstəkləyir. Ancaq

Plana əsasən Britaniya istehsal və ticarət sahəsində AB qaydalarına tabe olmağın müqabilində ümumi Avropa bazarına maneəsiz çıxma biləcək".

Lakin Ş.Cəfərlinin sözlərinə görə, bu plan Mühafizəkarlar daxilindəki sərbəst

Türkiyədə böhran bitdimi... Qubad İbadoğlu: "Müəyyən sabitləşmə biznes və istehlakçıların davranışları nəticəsində baş verir"

ABŞ-la münasibətlərində gərginlik yaşanan Türkiyədə iqtisadi problemlər Azərbaycan ictimaiyyətinin diqqət mərkəzindədir. Ən böyük ticarət tərəfdaşlarımızdan biri olan qardaş ölkənin iqtisadiyyatı, xüsusilə də maliyyə-bank sektoru son vaxtlar ciddi sarsıntılara məruz qalıb. Ölkənin milli valyutası olan lirə ciddi dəyər itkisi yaşayıb.

Sentyabrın 20-də Türkiyənin maliyyə və xəzinə naziri Berat Albayrak inflyasiya ilə mübarizə, dayanıqlı və sağlam inkişaf, cari defisit azaldılmasına yönəlik 3 illik iş planını - Orta Müddətli Proqramı açıqlayıb. Türkiyə hökuməti bu yeni iqtisadi proqram hesabına gələn il dövlət büdcəsi xərclərinə 60 milyard lira (təxminən, 9,5 milyard ABŞ dolları) qənaət edəcəyini, əlavə olaraq 16 milyard lira (təxminən, 2,5 milyard dollar) gəlir əldə edəcəyini, ümumilikdə 76 milyard lira (təxminən, 12 milyard dollar) irəli düşəcəyini proqnozlaşdırır. Proqram ölkə iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri arasında balansın qorunmasını, maliyyə intizamının gücləndirilməsini nəzərdə tutur.

Hökumət qarşısındakı 3 il ərzində qiymət artımı ilə mübarizəni gücləndirəcək, xarici ticarət balansındakı kəsiri azaltmağa, məşğulluq səviyyəsini artırmağa, daşınmaz əmlak bazarının inkişaf etdirərkə büdcəyə əlavə gəlirlər qazandırmaya, ümumilikdə, makroiqtisadi vəziyyəti yaxşılaşdırmağa çalışacaq, bir sıra sosial layihələr həyata keçirəcək.

Yeni iqtisadi proqramın icrası üçün Xəzinə və Maliyyə Nazirliyində İctimai maliyyə şöbəsi yaradılıb. Bu şöbə proqramın Türkiyənin müxtəlif bölgələrində necə reallaşdırıldığına nəzarət edəcək, bu barədə reportlar qəbul edəcək.

Proqram elan edildikdən sonra türk lirası xarici valyutalar, o cümlədən ABŞ dolları qarşısında bir qədər dəyər qazanıb. TRY/USD nisbəti 6,3-dən 6,1-ə düşüb. Bütün bunlar Türkiyə iqtisadiyyatının böhrandan çıxdığını deməyə əsas verirmi?

Sual cavablandırıcı iqtisadçı-alim, ADR Hərəkatının rəhbəri Qubad İbadoğlu bildirir ki, Türkiyənin iqtisadi və maliyyə böhranından çıxdığını söyləmək üçün hələ çox tezdir: "Təəssüf ki, bu gün Türkiyə iqtisadiyyatının böhrandan, üzvləşdiyi çətinliklərdən çıxmağa başladığını söyləmək mümkün deyil. Problemlər davam edir. Çünki iqtisadiyyatın son durumunu şərtləndirən əsas faktorlar, neqativ müstəvidə fəal olaraq qalırlar. Ölkənin xarici borcları, tədiyə və ticarət balansındakı kəsirlər bu sahədə əhəmiyyətli dəyişiklikləri labüdd edir. Bu ərafədə təbii ki, məsələ kompleks şəkildə həll olunmalıdır. Hesab edirəm ki, maliyyə təminatı olmadan hətta ən yaxşı proqram belə Türkiyədəki iqtisadi problemləri durdurmaq gücündə deyil. Bu baxımdan da Türkiyədə iqtisadiyyata nəfəs vermək üçün mütləq xarici dəstəyə ehtiyac var. Düşünürəm ki, belə dəstəyi beynəlxalq maliyyə qurumlarından almaq mümkündür. Amma mənə olan məlumata görə, bununla bağlı birmənalı şəkildə Türkiyənin hazırkı hakimiyyəti xüsusilə də Beynəlxalq Valyuta Fondu və Dünya Bankı ilə əməkdaşlığa meyilli deyil. Türkiyə hakimiyyəti ayrı-ayrı ölkələrdən maliyyə dəstəyi almaq niyyətindədir. O cümlədən son çalışmaları Almaniya üzərindədir. Bu istiqamətdə danışıqlar gedir. Almaniya kimi kifayət qədər maliyyə ayırmaq imkanına malik ölkələr Türkiyə üçün dəstək proqramının təminatçısı olarlarsa, o zaman Türkiyə iqtisadiyyatında müəyyən sabitləşmə hiss olunacaq".

Türkiyə lirasının məzənnəsinə gəlincə, Q.İbadoğlu bu valyutanın tam sabitləşməsinə də real saymır: "İndiki müəyyən sabitləşmə biznes və istehlakçıların davranışları nəticəsində baş verir. Lakin bütövlükdə digər iqtisadi faktorların bu sabitləşməyə təminat yaratmaq imkanları zəifdir. Əvvəlki dövrlə müqayisədə iki müsbət irəliləyiş var: birincisi budur ki, Mərkəzi Bank daha çevik alətlərlə çıxış edir və xüsusilə də kredit faizlərinin qaldırılması və digər addımları müəyyən müsbət nəticələr verir. İkinci müsbət irəliləyiş budur ki, daha biznes və istehlakçılar ajiotaj içərisində qərar qəbul etmir. Onlar daha aydın, daha düzgün qərarlar qəbul edirlər ki, bu da vəziyyətə müsbət təsir göstərir".

□ Dünya SAKIT,
"Yeni Müsavat"

Britaniyada "Breksit" düyünü

Elxan Şahinoğlu: "Breksit" prosesi ona görə dalana dirənib ki, Böyük Britaniya ilə Avropa İttifaqı ayrılmanın mexanizmini tapa bilmirlər"
Şahin Cəfərlisi: "Əgər oktyabrın 18-də keçiriləcək AB zirvə görüşündə yenə razılıq əldə olunmasa, onda böyük xaos yaranacaq"

BBC-nin məlumatına görə, hazırda ana müxalifət İşçi Partiyası "Breksit" müzakirələrinin dalana dirəndiyini və parlament seçkilərinin keçirilməsini gündəmə gətirib. Ancaq baş nazir Mey bununla razı deyil, "Breksit"i yekunlaşdırmağa çalışdığını bildirib.

Xatırladaq ki, Böyük Britaniyanın AB-dən çıxması ilə bağlı referendum 2016-cı ilin 23 iyununda keçirilib və ölkə seçicilərinin 52 faizə yaxını Avropa İttifaqından ayrılma qərarını dəstəkləyib. Eyni zamanda "Breksit" (AB-dən ayrılma - K.R.) planına əsasən 2019-cu ilin martında Birləşmiş Krallıq AB-dən tamamilə ayrılacaq. Ancaq bəzi anlaşmalar 2010-cu ilə qədər qüvvədə qalacaq.

Lakin məsələ ondadır ki, İngiltərənin AB-dən ayrılması ilə bağlı danışıqlar prosesi heç də rəvan keçmir. Mətbuatın yazdığına görə, ötən həftə keçirilən növbəti Brüssel-London danışıqları gərginliklə müşayiət olunub və nəticəsiz başa çatıb. AB komissiyasının prezidenti Donald Tusk İngiltərənin planının işə yaramadığını bildirib.

Britaniya baş naziri Mey isə AB-nin "qəbul edilməz" təklifini açıqlayıb. Onun sözlərinə görə, Avropa Birliyi İngiltərənin Avropa İqtisadi Zonasında və Gömrük İttifaqında qalması, ya da AB ilə yalnız bir sərbəst ticarət anlaşması imzalanmasını təklif edir. Belə görünür ki, London və Brüssel hər iki tərəfi qane edən orta bir variant üzərindən anlaşa bilmirlər. Bu isə prosesi düyünə salır. Digər tərəfdə isə müxalifət.

Britaniya parlamentinin ana müxalifəti - İşçi Partiyası isə hazırkı vəziyyətdə çıxış yolunu növbə-

dəstəkləyir. Bu səbəbdən də Mey hökumətinin geri addım atması praktiki olaraq real deyil. Ancaq digər tərəfdən, prosesin özü dalana dirənib.

Ancaq BBC-nin məqaləsində qeyd olunur ki, İngiltərə iqtisadiyyatı "Breksit"dən gözlənilən qədər ağır zərbə almadı. Çünki daha əvvəl əsas proqnoz belə idi ki, AB-dən çıxarsa, Britaniya iqtisadiyyatı ağır zərbə alacaq. Ancaq hələlik İngiltərə iqtisadiyyatında o zərbə hiss olunur, doğrudur, hələlik Britaniya AB-dən tamamilə çıxmayıb. Xarici yatırım isə sadəcə, 1 faiz azalıb. Ancaq bunun əvəzində Britaniya valyutası olan funt-sterlinq dollar qarşısında 15 faiz dəyər itirdi.

Politoloq Elxan Şahinoğlunun fikrincə, "Breksit" prosesinin ağır keçməsi ortada olan anlaşmazlıqlarla bağlıdır. Ancaq ekspertin fikrincə, hazırkı hökumət ayrılma danışıqlarını davam etdirəcək: "Breksit" prosesi ona görə dalana dirənib ki, Böyük Britaniya ilə Avropa İttifaqı ayrılmanın mexanizmini tapa bilmirlər. Brüssel deyir ki, ayrılma zamanı London ona borclu qalacaq, London isə tərsini iddia edir. Ayrılma za-

baş nazir Tereza Mey növbəti referendumun əleyhinədir. Həqiqətən eyni mövzuda referendum Böyük Britaniyanın nüfuzuna zərbə vura bilər. Düşünürəm ki, London bunun əvəzinə Brüssellə çətin danışıqları davam etdirəcək. Brüssel əlindən gələni edəcək ki, ayrılma prosesi Böyük Britaniya üçün ağırlı keçsin. Bu Brüssellə ona görə lazımdır ki, digər üzv dövlətlərə dərs olsun və birliyi tərk etməyin necə baha başa gəldiyini anlasınlar".

Siyasi şərhçi Şahin Cəfərlisi deyir ki, "Breksit" məsələsi zəncirvari gərginliyin yaranmasına səbəb olub: "Bir tərəfdən Böyük Britaniya ilə Avropa Birliyi arasında mübahisələr davam edir, digər tərəfdən isə həm Britaniyanın öz daxilində, həm də iqtidardakı Mühafizəkarlar Partiyasının içərisində gərginlik hökm sürür. Baş nazir Tereza Mey tərəfindən "Breksit"dən sonrakı Britaniya - AB iqtisadi münasibətlərinə dair hazırlanan plan ("Çekers planı") sentyabrın 20-21-də AB liderlərinin Zalsburq görüşündə rədd edildi. Bu plan iki tərəf arasında azad ticarət zonasının yaradılmasını və ümumi gömrük nəzarətinin təmin edilməsini nəzərdə tutur.

"Breksit" tərəfdarı olan qrupun kəskin etirazı ilə qarşılanıb, onlar hətta bunu milli maraqlara xəyanət kimi qiymətləndirirlər: "Bu səbəblə partiya daxilində Tereza Meyə etimad məsələsi də gündəmə gəlib. Əgər Mey partiyasının liderliyindən uzaqlaşdırılsa, onun yerinə ən güclü namizəd kimi sabiq xarici işlər naziri Boris Consonun adı çəkilir. Conson məhz "Breksit"lə bağlı Meyin yumşaq mövqeyinə etiraz olaraq istefa vermişdi. Avropa Birliyi isə hesab edir ki, "Çekers planı" AB-nin yükünə ortaqlıq olmadan AB-dən birtərəfli faydalanmaq cəhdidir. AB üzvü İrlandiya ilə Britaniyanın tərkibindəki Şimali İrlandiya arasında sərhəd əlaqəsinin necə qurulacağı da mübahisə mövzusuudur. Brüssel Tereza Meyə yeni plan təqdim etmək üçün bir ay vaxt verib. Əgər oktyabrın 18-də keçiriləcək AB zirvə görüşündə yenə razılıq əldə olunmasa, onda böyük xaos yaranacaq. Bu halda Britaniyanın hər hansı anlaşma əldə olunmadan AB-dən çıxması riski artacaq. Nəticədə Britaniya daxili siyasətində və iqtisadiyyatında təlatüm yaranacaq. Bu halda böyük ehtimalla ölkə erkən seçkilərə gedəcək".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanlı Rusiyada polis bölməsinin tualetinin pəncərəsindən qaçdı

Rusiyanın Ulyanovsk bölgəsində yetim yeniyyətəni soyan, daha sonra polis bölməsindən qaçan azərbaycanlıya hökm oxunub.

Oxu.Az Rusiya KİV-nə istinadla xəbər verir ki, ötən ilin oktyabrında əvvəllər məhkum olunmuş şəxs Novosondetsk bulvarında gəncdən hədə-qorxu yolu ilə 130 min rubl (2 min dollar - red.) pul götürüb.

Azərbaycanlı yaxalandıqdan sonra polis bölməsinə gətirilib. O, bölmənin tualetinin pəncərəsindən çıxaraq, qaçıb və gizlənilib. Onu təkrar olaraq, bu ilin yanvarında yaxalayılıb. Məhkəmənin qərarı ilə o, dörd il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

“Bakcell”dən maraqlı aksiya və onlayn müsabiqə: DaimOnline

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi olan “Bakcell” şirkəti özünün yeni “DaimOnline” tarif paketlərini abunəçilərinə tanıtmış məqsədlə maraqlı aksiya və onlayn müsabiqə təşkil edib.

Aksiya çərçivəsində Bakının mərkəzində - “Fəvvarələr Meydanı”nda xüsusi “DaimOnline” çadırı quraraq qonaqlara “Foto monitor” və “Insta Print” kimi əyləncələrdə iştirak edib maraqlı hədiyyələrə sahib olmaq imkanı verilir. Stendin ziyarətçiləri burada həmçinin yeni “DaimOnline” tarif paketləri barədə ətraflı məlumat əldə edə bilərlər.

Gənclərin daha çox sosial şəbəkələr və mesajlaşma tətbiqetmələrindən istifadə etməyə üstünlük verdiyini nəzərə alaraq, “Bakcell” şirkəti bir müddət əvvəl yeni “DaimOnline” paketlərini təqdim edib. Üç variantda və müvafiq olaraq 6, 10 və 20 manat aylıq abunə haqqı ilə təklif olunan yeni tarif paketləri sayəsində istifadəçilər limitsiz “WhatsApp”, “Facebook” və “Instagram” istifadəsi ilə yanaşı qiğabaytlarla internet və bol-bol şəbəkədəxili dəqiqlərdən yararlanırlar. Limitsiz “WhatsApp”, “Facebook” və “Instagram” imkanı təqdim edən yeni “DaimOnline” tarif paketlərini istifadəyə verməklə, Bakcell gənc abunəçiləri limitsiz ünsiyyət üçün tam sərbəstliklə təmin edib. Bu yeni tariflər sayəsində gənclər daim onlayn olmaq imkanı əldə ediblər.

Bundan əlavə, “Bakcell” özünün rəsmi “Instagram” və “Facebook” səhifələrində onlayn müsabiqə keçirir. Müsabiqənin şərtlərinə əsasən, iştirakçılar yuxarıda qeyd olunan sosial şəbəkələrdə “Bakcell”in səhifəsinə abunə olmalı və “Fəvvarələr Meydanı”nda quraşdırılmış xüsusi “DaimOnline” çadırının yanında şəkil çəkdirib #DaimOnlineBakcell həşteqi ilə paylaşmalıdır. Müsabiqədə I, II və III yer tutan iştirakçılara “Bakcell”dən müvafiq olaraq 300 AZN, 200 AZN və 100 AZN dəyərində hədiyyə kartları təqdim ediləcək. Qeyd edək ki, müsabiqədə yalnız Bakcell abunəçiləri iştirak edə bilər. Biznes və ya bağlı sosial şəbəkə profilinə malik olan istifadəçilərə hədiyyə təqdim olunmur. Sözügedən aksiya 28.09.2018-ci il tarixinə qədər davam edəcək, onlayn müsabiqə isə 27.09.2018-ci il tarixində saat 23:59-da bitəcək. Qaliblər “random.org” saytı vasitəsilə müəyyən ediləcək və 01.10.2018-cil tarixində “Bakcell”in “Instagram” və “Facebook” səhifələrində elan olunacaq.

Dəyərli hədiyyə qazanmaq istəyirsinizsə, “Fəvvarələr Meydanı”na tələsin, Bakcell stendində şəkil çəkdirib müsabiqəyə qatılmağa hələ də vaxt var.

İnnovasiyalar sahəsində özünü doğrultmuş lider olan Bakcell müasir rabitə xidmətləri istifadəçilərinə yenilənmiş, rahat və yenilikçi tariflər, məhsullar və xidmətləri təklif etməyə davam edəcək.

“Bakcell” şirkətinin yeni “DaimOnline” tarifləri və digər səfəli və innovativ təkliflər barədə daha ətraflı məlumat almaq üçün www.bakcell.com səhifəsinə və yaxud “Bakcell”in rəsmi “Instagram” və “Facebook” səhifələrinə daxil olun.

Müğənni Fədaye Laçın və həbs edilən digər şəxslərin məhkəməsi sentyabrın 26-da davam etdirilib.

nun keçmiş əməkdaşı olduğu deyən şahid bu işlə heç bir əlaqəsinin olmadığını bildirib.

O söyləyib ki, istintaq dövründə onu çağıraraq, bir neçə sual verilib: “Həmin vaxt da

pensiyada olmuşam. Sualların çoxu da yadımda deyil. “Qoca” Lənkərana aparılarkən qarovul rəisi olmamışam”.

Verilən suallardan məlum olub ki, F.Qasimovun konvoy

rəisi vəzifəsini icra edən, ədliyyə mayoru Hikmət Sadiqov ədliyyə orqanlarından xaric edilib, taborun 2-ci konvoy bölüyünün komandiri, ədliyyə kapitanı Ruslan Zeynalov, 3-cü

Fədaye Laçın və digərlərinin cinayət işi: cinayət işində adı hallanan “ağsaqqal” kimdir?

Məlum hadisədən əvvəl müğənni ilə həbsxanada olan kriminal avtoritetin telefonla danışması araşdırılacaq

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə müğənni Fədaye Laçın, Penitensiar Xidmətin Konvoy taborunun komandiri, ədliyyə polkovnik-leytenantı Bəhruz Abdullayev, Penitensiar Xidmətin üç əməkdaşı - qarovul rəisi Ceyhun Səmədov, qarovul rəisinin müavini Fuad Hacıyev və qarovul rəisinin digər müavini Tural Poladxanov, habelə Əli Ağami, Günay Atakişiyeva, taksi sürücüsü Məhəmməd Hacıyevlə yanaşı, Aqil Nəcəfov, Anar Əsgərov, İsrəfil Soltanov, Şahmar Bəyəlizada və Tərlan Zeynalovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası keçirilib.

Hakim Azad Məcidovun sədrliyi ilə davam etdirilən prosesdə şahid qismində Firuz Qasimov ifadə verib. Penitensiar Xidmətin Konvoy taboru-

“Bakcell” “Karyerada ilk addım” devizi altında keçirilən aktiv məşğulluq tədbirinə qoşuldu

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi “Bakcell” sentyabrın 26-da “Odlar Yurdu” Universitetində “Karyerada ilk addım” devizi altında təşkil edilmiş aktiv məşğulluq tədbirinə qatılıb.

Aktiv məşğulluq tədbirləri Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti tərəfindən Bakı şəhərində ali təhsil müəssisələrində tələbə və məzunların əmək bazarına uğurlu inteqrasiyası üçün mütəmadi olaraq keçirilir.

Məşğulluq tədbirində 50-dən çox işəgötürən müəssisə və təşkilat iştirak edib. Tədbir zamanı iştirakçılara “Bakcell” şirkətinin satış və marketinq departamentlərində mövcud olan vakansiya və təcrübə imkanları təqdim olunub. Şirkətin nümayəndələri tələbə və məzunlarla müsahibələr keçirib. Tədbirdə quraşdırılmış “Bakcell” stendi iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Özünün genişmiqyaslı korporativ sosial fəaliyyətinə görə seçilən Bakcell şirkəti, Azərbaycan gənclərinin təhsili və peşəkar inkişafını diqqət mərkəzində saxlayır və gənclərin məşğulluğunun inkişaf etdirilməsinə böyük töhfə verir. Təkcə cari il ərzində şirkət ADA Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, ADNSU və ADAU-nun keçirdiyi karyera sərğilərində iştirakla yanaşı özünün ənənəvi yay təcrübə proqramını elan edib və gənclərin karyera və təhsilə dəstək məqsədini daşıyan digər layihələri uğurla həyata keçirib.

“Bakcell” şirkəti gənclərin təhsil almasına və karyera qurmasına dəstək göstərmək və beləliklə Azərbaycan gənclərinin parlaq gələcəyinə öz töhfəsini verməyə yönəlmiş uğurlu fəaliyyətini davam edəcək.

taborunun digər əməkdaşları ilə telefon danışmaları zamanı “ağsaqqal” sözünü çox işlədib. Həmçinin digər əməkdaşlar da “ağsaqqal” sözünü işlədirmiş. İstintaq da bunu aydınlaşdırmaq istəyib ki, “ağsaqqal” kimdir?

Suallara F.Qasimov “özümüzdən böyüklərə ağsaqqal deyirdik” cavabını verib. Bildirək ki, əvvəlki məhkəmələrdə də konvoy işçilərinin telefonla “ağsaqqal” sözü işlətdiyi üzə çıxmışdı. Məlumatla görə, həmin şəxs həbs edilən polkovnik Bəhruz Abdullayev olub. Amma konvoy işçiləri bunu inkar ediblər.

Hakim söyləyib ki, Bakı İstintaq Təcridxanasına sorğu göndiriləcək: “Hadisədən əvvəl Etibar Məmmədov Fədaye Laçınla telefonla danışmış. Bunu da araşdırmaq üçün ki, o, telefonu necə əldə edib”.

Məhkəməyə gəlməyən şahidlər barəsində məcburi gətirilmə qərarı çıxarılıb.

Məhkəmə prosesi oktyabrın 3-də davam etdiriləcək.

Səs-küylü hadisə ötən il oktyabrın 23-də baş verib. Bakı-Astara-Bakı planlı dəmir yolu qarovulu ilə xüsusi təyinatlı vaqonda Bakı şəhərinə etap olunan xüsusilə ağır cinayətlərlə təqsirləndirilməklə həbs edilmiş “Qoca” ləqəbli Etibar Məmmədov isə hüquq-mühafizə orqanlarının keçirdiyi əməliyyat zamanı öldürülüb. “Qoca” ilə sevgi münasibəti olan müğənni Fədaye Laçın da ona kömək etdiyi üçün həbs edilib. Əli Ağami və “Qoca” adam öldürməyə görə həbs edilmişdilər. Əli Ağami törətdiyi əmələ görə 19 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Vəzifə borclarını lazımcına yerinə yetirmədiklərinə görə ədliyyə nazirinin əmri ilə Penitensiar Xidmətin konvoy taborunun komandiri, ədliyyə polkovnik-leytenantı Bəhruz Abdullayev və taborun Qərargah

böliyünün komandiri, ədliyyə kapitanı Rza Xankişiyev və Qərargah rəisinin konvoy xidməti üzrə baş köməkçisi, ədliyyə kapitanı Rakif Məmmədov tutduqları vəzifədən azad olublar.

Məhbuslara nəzarət edən qarovul rəisi Ceyhun Səmədov, qarovul rəisinin müavini Fuad Hacıyev və qarovul rəisinin digər müavini Tural Poladxanov saxlanılıb və məhkəmənin qərarı ilə barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Faktla bağlı Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq idarəsində Cinayət Məcəlləsinin 304.2.1 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən azadlıqdan məhrum etmə və ya həbs yerindən, yaxud mühafizə altından qaçma) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə cinayət işi başlanmaqla istintaq qrupu yaradılıb, dərhal təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri aparılıb.

Bildirək ki, mühafizə altından qaçan Əli Ağami həbs olunub, kriminal aləmdə “Qoca” ləqəbi ilə tanınan Etibar Məmmədov isə hüquq-mühafizə orqanlarının keçirdiyi əməliyyat zamanı öldürülüb. “Qoca” ilə sevgi münasibəti olan müğənni Fədaye Laçın da ona kömək etdiyi üçün həbs edilib. Əli Ağami və “Qoca” adam öldürməyə görə həbs edilmişdilər. Əli Ağami törətdiyi əmələ görə 19 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Ölkə ərazisində pambıq yığımını başlayıb. Hökumətin bu sahəni prioritet elan etməsindən sonra əksər bölgələrdə pambıq istehsalı həyata keçirilir. Bu il dövlət tərəfindən daha bir addım atılaraq pambığın alış qiyməti artırıldı. Pambıq istehsalı ilə məşğul olan fermerlərin maddi rifahının yaxşılaşdırılması və məhsul istehsalına həvəsləndirilməsi məqsədilə pambığın alış qiymətinə 50 manat əlavə olunub.

son 3 ildə pambıq istehsalının 5 dəfə artdığı və hər hektar ərazidən ortalama 1.73 ton məhsul yığıldığı görünür. Ancaq ən çox pambıq istehsal edən rayonlarımızdan sayılan Sabirabadda fermerlər 10 hektar ərazidən 3 ton, ən yaxşı halda 5 ton pambıq götürdüklerini deyirlər. Bu isə hər hektar üçün cəmi 300-500 kq məhsul deməkdir. Rayon fermerləri əvvəllər əsasən taxıl və bostan tərəvəzləri əkdiklərini, indi isə onların pambıq əkməyə təşviq olunduqlarını qeyd edirlər. Pambıqçılıq çox

Pambıqçılıqla bağlı xarici ölkələrin təcrübəsini diqqətə çatdıran ekspert bildirdi ki, ərazisi ölkəmizdən 4 dəfə kiçik olan (20.770 km2) və şirin su ehtiyatları baxımından qıtlıq çəkən İsrail pambıq istehsalındakı məhsuldarlığı görə dünya üzrə ilk beş ölkə arasında üçüncüdür: "Digər ölkələr Avstraliya, Türkiyə, Braziliya və Meksikadır. Dünyada ilk dəfə olaraq İsrail pambıq istehsalçıları yüksək duz tərkibli sudan suvarmada istifadə edərək yüksək məhsuldarlıq əldə etməyə müvəffəq ol-

İqtisadçı Türkiyə təcrübəsinin ölkəmiz üçün əlverişli olduğunu qeyd etdi: "Türkiyədə illik pambıq istehsalı 850-900 min ton təşkil edir və istehsal həcmi hər il artırılmaqdadır. Ölkə pambıq istehsalında dünyada 7-ci sırada yer alsada da, təqribən 1.5 milyon ton pambıq tələbatının yarısından çoxunu idxal hesabına ödəməkdədir. İllik 25 milyard dollarlıq tekstil və geyim əşyaları ixrac edən bir ölkə üçün pambıq idxalı normal qarşılığa bilər. Bildiyiniz kimi,

İcra məmuru rəhmətə getmiş şəxsin məhkəməyə gəlməsini tələb edir

Vüqar Əmirov: "Anama deyib ki, ərinizin borcu var, gəlib ödəsin"

Xəzər Rayon Məhkəməsi 4 il bundan əvvəl dünyasını dəyişmiş Əhmədəğa Əmirhüseyn oğlu Əmirovu məhkəməyə çağırıb. Özüni Yaqub kimi təqdim edən məhkəmə icraçısı Ə.Əmirovun evinə zəng edib və onun həyat yoldaşından israrla tələb edib ki, Əhmədəğa Əmirov məhkəməyə gəlsin. Mərhumun həyat yoldaşının izahatı, Əhmədəğa Əmirovun 4 il əvvəl dünyasını dəyişməsi haqda məlumatlar icraçıyı qane etməyib. Bu haqda "Yeni Müsavat"a mərhum Ə.Əmirovun oğlu Vüqar Əmirov məlumat verib. Onun sözlərinə görə, mərhum atası Əhmədəğa Əmirov Xəzər rayonu, Türkan qəsəbə nümayəndəliyində 22 il baş mühasib, 23 il Türkan da yerləşən 56 sayılı poçtun rəisi vəzifələrində çalışıb:

"Anama deyib ki, ərinizin borcu var, gəlib ödəsin. Hansı ki, o borc atam yataqdaykən ödənilib. Məhkəmənin qərarı ilə pensiyasından tutulub. Mən anlaya bilmirəm, ödənilməydi belə, bu 4 ildə hardaydılar ki, indi zəng vururlar? Anam şəkər xəstəsidir, o zəngdən sonra halı pisləşib".

Onun sözlərinə görə, atası sözügedən məbləği iş yoldaşı Hacı Tofiq Zeynalovdan borc alıb: "Atam qafildən insult keçirdi və 6 il yataq xəstəsi oldu. Müalicəsinin pulunu çatdırma bilmədiyimizdən borcu ödəyə bilmirdik. Hacı Tofiq atamın vəziyyətini görsə də, borcunu geri istədi. Qayıtara bilmədiyimizi görüb, məhkəməyə verdi. Xəzər Rayon Məhkəməsinin çıxardığı hökmə əsasən həmin 300 manat atamın təqaüdündən tutulub Hacı Tofiqə verildi. İndi icra məmuru zəng edib deyir ki, o iş bizdə açıq qalıb. Axı bu necə ola bilər?"

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
Müsavat.com

Azərbaycan pambıqdan milyardlar qazana bilər

Vüsalə Əhmədova: "Ölkəmiz bu sahədən ildə 1 milyard 479 milyon manat gəlir əldə edə bilər"

Qeyd edək ki, bu il ölkə üzrə 132 min hektar ərazidə pambıq əkilib. Müvafiq olaraq, 260 min ton pambıq yığımını nəzərdə tutulub. Ümumi hesablamalara görə, pambıq istehsalı ilə məşğul olan fermerlər bu il əlavə olaraq 12-13 milyon manat qazanc əldə edə biləcəklər.

Həmçinin mövsümlə əlaqədar pambıq yığımını üçün yeni texnikalar da gətirilib. Yaxın günlərdə kütləvi pambıq yığımına başlanılması nəzərdə tutulur.

Bəs görsən, bu sahənin inkişafı üçün daha nələr etmək olar? Pambıqçılıqla bağlı dünya bazarında ən mühüm yer tutan ölkələr hansılardır və onların ölkəmizdə tətbiqi mümkündürmü? Azərbaycan pambıqdan maksimum nə qədər vəsait əldə edə bilər?

"Yeni Müsavat" a açıqlamasında bu sualları cavablandıran iqtisadçı ekspert Vüsalə Əhmədova bildirdi ki, son illər ölkədə pambıq istehsalı artsa da, bir hektar əraziyə düşən pambıq həcminə görə məhsuldarlıq yetərli səviyyədə deyil: "Sovet dövründə ölkəmizdə çox inkişaf etmiş olan pambıqçılığın müstəqillikdən sonra tənəzzülə uğradığını desək yanlışdır. Hələ 1970-80-ci illərdə ölkəmiz 1 milyon tona qədər pambıq tədarük edirdi. Son bir neçə ildə Azərbaycanda yenidən pambıqçılığa maraq artsa da nəticələr bir o qədər də ürəkaçan deyil. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına əsasən, 2015-ci ildə 18 min hektar, 2016-cı ildə 56,4 min hektar, 2017-ci ildə 136,4 min hektar ərazidə pambıq əkilirdi və müvafiq olaraq 2015-ci il üzrə 35 min ton, 2016-cı il üzrə 89,4 min ton, 2017-ci il üzrə 207,5 min ton pambıq məhsulu əldə edildi. Statistik məlumatlara inansaq,

əziyyətli və zəhmət tələb edən sahə olmasına baxmayaraq, fermerlərimiz çəkdikləri zəhmət və əziyyətin qarşılığını ala bilmirlər. 1 kq pambıq keyfiyyətindən asılı olaraq təqribən 20-40 qəpik arasında dəyərləndirilir".

V.Əhmədova vurğuladı ki, ölkəmizdə pambıqçılığın üzleşdiyi problemlərin başında su çatışmazlığı gəlir: "Biləsuvar fermerləri əkin sahələrini Araz çayından götürülən su hesabına suladıqlarını, pambıq bar gətirdiyi vaxt çayda suyun azalmasının məhsuldarlığı ciddi təsir göstərdiyini vurğulayırlar. Fermerlərin üzleşdikləri problemlər bununla bitmir, bu sahə ciddi maddi-texniki baza, gübrə, anbar və mütəxəssis çatışmazlığı yaşayır. Ölkə rəhbərliyi tərəfindən 2017-ci ildə 200 min hektar ərazidə pambıq əkiləcəyi, 250-300 min ton pambıq istehsal edilə biləcəyi ilə bağlı səsləndirilən bir sıra bəyanatlar isə öz təsdiqini hələ tapmayıb".

İlkin olaraq geniş ərazilərin olduğu Negev səhrasında bu təcrübələrini reallaşdırdılar. Eksperimental becərmə aparılan ərazilərdə suvarma üçün istifadə olunan suyun 1 litrində xloridlərin miqdarı 1000 mq təşkil edirdi. Bu göstərici içməli suda icazə verilən duz səviyyəsini 5,5 dəfə üstələyir. Bu cür duz konsentrasiyası su ilə suvarma nəticəsində 1 hektar ərazidən 2760 kiloqram pambıq lifi əldə etmələri mümkün olmuşdu. Məhz belə bir uğurlu məhsuldarlıqdan sonra İsraildə duzlu sudan istifadə edilərək kommersiya məqsədli pambıq becərməsinə başlandı. Bu ölkədə pambıq istehsalının daha yüksək səviyyəyə çatdırılmasında damcı suvarma üsulunun da rolu böyükdür. Pambıq istehsalına görə dünyada ilk onluğa daxil olan ölkələr isə sırası ilə Çin, Hindistan, ABŞ, Pakistan, Braziliya, Özbəkistan, Türkiyə, Avstraliya və Türkmənistanıdır".

türk tekstil sektoru tədarük həcminə görə Avropa Birliyində 2-ci, dünyada isə 8-ci yerdedir. 1980-ci illərdə türk tekstil firmaları Avropada satış bazarları axtarışında idilərse, bu gün Türkiyə dünyaca məşhur markaların istehsal bazasına çevrilmiş vəziyyətdədir. Türk tekstil sənayesi Cumhuriyyətin qurulmasından dərhal sonra fəaliyyətə başlamış, ilk mərhələdə "Sümerbank" tərəfindən toxuculuq və əyirmə sahələrinə investisiyalar qoyulmuşdu. 1920-30-cu illərdə müəssisələr kafi istehsal tutumuna malik olmadıqları üçün ölkə xam pambığı ixrac edib, əvəzində hazır məmulatları xarici ölkələrdən satın alırdı. 1950-ci illərdə artıq türk tekstil sənayesi böyük irəliləyiş əldə etdi, pambığın çox hissəsi ölkə daxilində emal olunmağa başlandı, tekstil sektoru üzrə dünya bazarında güclü bir ölkə

mövqeyinə gəldi. Hazırda türk markaları Avropa rəqibləri ilə yarışa biləcək səviyyədədir. Ölkə pambıq istehlakı baxımından isə dünya dördüncüsüdür (Çin, Hindistan, Pakistan, Türkiyə, Braziliya). Hazırda Türkiyədə fermerlərin çoxu sərfəli olduğu üçün əkinindən pambıq əkininə keçib etməkdədirlər. Hökumət bu sahəyə kimyəvi gübrə, mazut, torpaq analizi, endirimli faizlə kredit, kənd təsərrüfatı investisiya və sığortanın azalmasına, əksinə, idxalın dəstəyi təmin edir. Hər kiloqram üçün fermerlərə əlavə olaraq dəstəkləmə mükafatı da verilməkdədir".

Vüsalə Əhmədova hesab edir ki, Azərbaycan pambıq istehsalından 1,5 milyard manata yaxın illik gəlir əldə edə bilər: "Pambıqçılıq, ümumiyyətlə, kənd təsərrüfatının ən gəlirli sahələrindən biri hesab oluna bilər. Pambıq toxuculuq, iplik, yağı, kimya və səhiyyə sənayelərinin xammal mənbəyidir. Liflərdən tekstil sənayesində, çiyidindən yağ sənayesində, süni tekstil maddələri, kağız və heyvan yemlərinin hazırlanmasında istifadə olunur. Pambıqdan iplik, parça, trikotaj məmulatları və xalı istehsalından əlavə, çiyidindən 18-20 faiz yağ əldə edilə bilər. Pambıq ixracından əldə olunan gəlirlərə nəzər salsaq, xam pambığın kiloq-

ramı ölkə üçün təxminən 1 ABŞ dolları, pambıq ipliyinin kiloqramı 3 ABŞ dolları, pambıq tikəş məmulatlarının kiloqramı 20 ABŞ dolları gəlir gətirir. İxrac gəlirlərinin artırılması üçün xam pambığın deyil, daha çox emal olunmuş pambıq məhsullarının ixracına diqqət yönəldilməsi daha məqsədəuyğundur. Ölkədə xil istehsal xərcləri və satış qiymətlərinin yüksək olması, bezi ölkələrin kvota tətbiq etməsi pambıq məmulatlarının ixracının azalmasına, əksinə, idxalın artmasına səbəb olmaqdadır. Beynəlxalq bazarlarda pambığın qiyməti ölkədəxili istehsal xərclərindən aşağı düşdükdə dövlət istehsalçılara subsidiyalar ayırmalıdır. Hazırda dünya bazarında 1 funt pambığın qiyməti 0,79 dollardır. Ölkə üzrə pambıq istehsalı ən az 500 min tona çatdırlarsa, ölkəmiz bu sahədən ildə 1 milyard 479 milyon manat gəlir əldə edə bilər. "International Cotton Advisory Committee" və "International Cotton Researchers Association" təşkilatlığı ilə mütəmadi təşkil olunan Dünya Pambıq Tədqiqatları Konfransında müzakirə olunan pambıq məhsullarının marketinqində yeni trendlərin təqibinin ölkəmiz üçün də faydalı ola biləcəyini düşünürəm".

□ Nərgiz LİFTİYEV,
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 202 (7091) 27 sentyabr 2018

Bu həşəratlar palçıqdan çiçək buterbrodu hazırlayır

Bəzən kiçik heyvanlar nadir tapılan gözəllikləri yarada bilir. Bu heyvan növlərinin təbii yollarla yaratdıqları evlər, qozalar, ya da buraxdıqları izlər, təbiətin gözəlliyi və fəaliyyəti qarşısında bir dəfə daha hey-rətə salır. Məsələn, sadə caddis milçəyi sürfəsi çimçil, qum, budaq parçaları kimi çay qumu ilə bəzənmiş qoruyucu kisələr istehsal edir. Bütün arılar evlərin damında, üzüm bağlarında məkən tutmur. Türkiyə və İrana xas bir arı növü sürfələri üçün tac yarpaqları və palçıqdan "çiçək buterbrod" edir. Arılar tərəfindən kafi miqdarda nektar və toz ilə doldurulan bu kisəciklər yalnız bir tək yumurta daşıya bilir. Cənnətquşu isə cüt-ləşmək istədiyi yoldaşlarına təsir etmək üçün ətrafı rəngli əşyalarla əhatə olunmuş, xüsusi hazırlanmış çardağ deyər adlandırılan strukturlar hazırlayır. Qumdan qalaya da mücərrəd heykəllərə bənzəyən bu strukturlar əslində içində yüz minlərlə ağ qarışqanın olduğu yuvalardır. Çöl arılarının bir növü yuvalarını, çiçəklərdən aldıqları lifləri öz ağız sularına qarışdıraraq düzəldir. Yuvanın üst toxumasındaki rənglər arının fərqli çiçəklərdən aldığı müxtəlif liflərdən qaynaqlanır. Sol tərəfdəki yuva isə arıların laboratoriya mühitində meydana gətirdiyi gözəl bir nümunədir.

Ayı itlə qozan qadını yaraladı

Amerikanın Cənubi Karolina ştatındakı Svonnanoa bölgəsində ayı balası yaşlı qadına hücum edərək onu yaralayıb. Hücum 75 yaşlı Toni Reqness itini axşam gəzintisinə çıxaran vaxt baş verib. O, qonşularının evinin yanında üç cavan ayı görüb və sonuncular küçədəki zibillikdə eşələnmişlər.

İt hümməyə hazırlaşmış, amma qadın heyvanı qovmaq üçün qışqırmağa başlayıb. Daha sonra o, itini da götürərək, evə yollanıb. Bu məqamda ona bayaqdan bəri kənardə gizlənən yekə bir ayı hücum edib.

Qadın evə girsə də, ayı onu bir neçə dəfə dişləməyə və cırmaqlamağa imkan tapıb. Zərərçəkmiş xəstəxanaya çatdırılıb, ilk tibbi yardım göstərilib və daha sonra oradan çıxarılıb.

Həkimlərin qiymətləndirməsinə görə, ona edilən hücumun izləri yetərinə ciddidir, amma həyatı təhlükəsi yoxdur.

Cənubi Karolinanın təbiət resursları üzrə komissiyasının

əməkdaşları tezliklə ayını və onun balalarını tutmağa nail olublar. Ayı balaları yetərinə böyük olublar və anasız da yaşaya bilərlər. Onları tənha bir yerə gətirib, sonra da buraxıblar.

Atası yeni biznes qurmasın deyə onu öldürdü

Kanadada məhkəmə milyoner oğlunu atasının qətində ittiham edib. Bu barədə BBC News xəbər verib. Kanada aviakampaniyası olan MillardAir-in rəhbəri Ueyn Millard 2012-ci ildə şəxsi evində ölüb. Mərhumun oğlu Dellen Millard deyib ki, atası depressiya və alkoqolizmdən əziyyət çəkirdi. Onun ifadəsinə əsasən, bu ölümü intihar hesab ediblər. Atası öləndə 27 yaşlı olan Dellen onun mirasını alıb və kampaniyaya rəhbərlik edib.

Yarım il sonra Dellen 32 yaşlı kanadalı Tim Bosmanın itkin düşməsinə işinə qarışıb. Milyonerin mirasçısı itkin düşən gənc qızla son görüşən şəxslərdən olub. Onlar sonuncunun maşını ilə gəzintiye çıx-

maq üçün bir araya gəliblər. Amma sonradan Tim Bosmadan heç kəsin xəbəri olmayıb.

Daha sonra isə gəncin maşını Dellenin anasına məxsus evin yanında tapılıb. Maşında Bosmaya

aid qan izləri tapıldıqdan sonra isə milyonerin mirasçısı qətlə ittiham olub. Bundan sonra polis təkrarən keçmiş sevgilisinin itmə hekayəsini araşdırmağa başlayıb. Dellenin tanışı Laura Babkok Ueyn Millardın ölümündən üç ay öncə itib. Məlum oldu ki, bundan öncə Dellen yeni sevgilisinə "onu həyatımızdan çıxaracağıq" deyib. Buna baxmayaraq, mərhumun heç bir izinə rast gəlinməyib. İstintaqın rəyinə görə, Dellen onların cəsədini zibilyandıran sobada yandırılıb. O, bu sobanı Babkokun yoxa çıxmasından dərhal sonra hazırladı.

2016-cı ildə Delleni Bosmanın qətlinə görə ömürlük həbs cəzasına məhkum ediblər. Daha bir il sonra isə Babkokun ölümünə görə ona daha bir ömürlük həbs cəzası verildi. Ueyn Millardın qətlinin istintaqı zamanı məlum oldu ki, onun yanında tapılan pistolet Dellenə məxsusdur. Silahda onun DNK-sı da aşkar edilib. Dellenlə bağlı sübutlar mobil operatorun məlumatlarından sonra üzə çıxıb. İttihamçılar hesab edirlər ki, o, atası bütün pulunu yeni biznesə sərf etməsin deyə onu öldürüb.

QOÇ - Dünəndən Ay bürcünüzdə qərar tutsa da, bu, planlarınızı pozmayacaq. Məqsədlərə çatmaqda iradəinizi gücləndirin. İkitərəfli görüşlərdə müsahibinizin sözləti mə-nalarına fikir verin.

BUGA - Səhhətinizin qeydinə qalsanız, bu günü olduqca yüksək ovqatda başa vura bilərsiniz. Saat 13-17 arası bir yerdə oturmaqdansa, sizə vəd verən şəxslərlə görüşməyiniz vacibdir.

ƏKİZLƏR - Riskli hərəkətlərə yol vermə-səniz, Göy qübbəsi müdafiəinizdə duracaq. Uzaqda yaşayan qohumlarınızla mütləq əla-qə saxlayın. Pulla bağlı şanslı təkliflər alacağınız da gözənilir.

XƏRÇƏNG - Ulduzlar bu təqvim iş-lərə riayət etməyi tövsiyə edir, xoş söz və du-aları əsirgəməyin. Çağrılan yerə ar etməyin. Axşam dostlarınızla aranızda yaranmış problemləri həll edin.

ŞİR - Hansısa riskli işlərə girişib gərgin-liklə rastlaşmaqda, əsas vaxtınızı ailə-nizlə, sevdiyiniz adamlarla birgə keçirin. Axşam saatlarında yaxın ünvanlara qonaq gedin.

QIZ - Yaxşı olar ki, ixtiyarınızda olan bu təqvim bütünlüklə istirahətə həsr edəsiniz. Başqalarının işinə müdaxilə etməyin. Maddi imkanınız yetərsə, ehtiyac sahiblərini sevin-dirin.

TƏRƏZİ - Təxminən saat 13-ə qədər ümu-mi işlərinizdə müəyyən gərginlik müşahidə olunacaq. Odur ki, ciddi qərarlar qəbul etmə-yin. Sonrakı müddətdə isə təzə və sevindirici xəbərlər gözlənilir.

ƏQRƏB - Təzəddi gündür. Bir tərəfdən ma-raqlı sövdələşmələr, digər tərəfdənsə rəqib-lərinizin hücumu ilə rastlaşacaqsınız. Demə-li, işlədiyiniz hər bir ifadənin yerini bilməli, məsuliyyətli olmusunuz.

OXATAN - O qədər də düşərli gün deyil. Doğmalarınızla mübahisələriniz ovqatınızı təlx edə bilər. Yeganə yolunuz səbrli olmaqdır. Əgər sizi başa düşməzlərsə, günahı özü-nüzdə axtarın.

OĞLAQ - Bu təqvimdə hansısa gəlir əldə edəcəyiniz mümkünsüz olduğundan bu kimi tədbirləri təxirə salın. Əbəs yerə riskə getmə-yin. Yoxsa nəticədə bəzi xoşagəlməzliklə rastlaşacaqsınız.

SUTÖKƏN - Bu tərəvətlə təqvimdə ziyarət-gaha getsəniz, düyünə düşmüş işləriniz çox qısa vaxtda qaydasına düşəcək. Axşama doğru sevindirici hadisələrin iştirakçısı ola bilərsiniz. Amma səfərə çıxmayın.

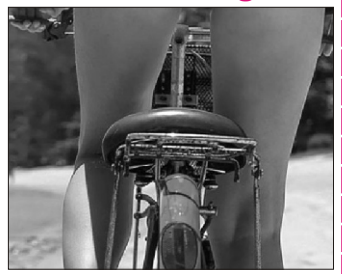

BALIQLAR - Çoxsaylı yeniliklər yolunuzu gözləyir. Əvvəlcədən nəzərə alın ki, bu, yalnız müsbət mənada baş verəcək. Qızırdırıcı amilləri başınızdan çıxarın. Uzaq yola çıx-maqdan yayının.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Çılpaq velosiped sevdası baha başa gəldi

Avstriyanın Fillax şəhərində güclü şaxtada çılpaq və-ziyətdə velosiped sürən şəxsi saxlayıblar. Bu barədə "The Local" xəbər verib. Çılpaq kişi bu vəzi-yətdə hotelin qapısından içəri girmək istəyərkən di-qət çəkib. Bundan sonra o, otelin geniş zalındakı yan-ğınsöndürmə siqnalizasiyasını yandırılıb. Yanğınsöndürənlər isə öncə yerdə o şəxsin paltarlarını və ayaqqabılarını tapıblar. O, velosipedə hoppanıb, qaçmağa çalışıb, amma daha sonra velosipedini də atıb. Polis kişini şəhərin mərkəzində yaxala-yıb. Saxlanılan şəxs sərxoş vəziyyətdə olub və havanın tem-pperaturunun -13 dərəcə olduğunu hiss etməyib. 2016-cı ilin iyununda xəbər verildi ki, Böyük Britaniyada lüt velosipedçilərin yürüşü olub. 250 nəfərə yaxın könüllü Sautqempton və Bristol şəhərinə yığışıblar və 10 kilometrə yaxın məsafə qət ediblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.